

2024 / 05 - 2

PÜNİG

ՍՈՒՐԲ ԽԱՉ ԴՊՐԵՎԱՆՔԻ | SURP HAÇ TIBREVANK
ՊԱՐԲԵՐԱԹԵՐԹ | OKUL DERGİSİ
SCHOOL MAGAZINE
SCHULMAGAZIN

ՓԻՒՆԻԿ

Փիւնիկը իր մոխիրներէն կը վերակենդանանայ եւ կը խորհրդանշէ համբերութիւնը, վերակենդանութիւնը, պայքարն ու անպարտելիութիւնը: Ան կ'ապրի «Իմաստութեան Ծառ» ին վրայ եւ այս պատճառաւ կ'որակուի ամենագէտ թռչունը: Բոլոր միւս թռչունները կը հաւատան Փիւնիկին ու համոզուած են թէ՛ ան պիտի ազատէ զիրենք:

ANKA KUŞU

Küllerinden doğan Anka Kuşu tekrardan var oluşu, dirilişi temsil eder. Kendini yakıp küllerinden yeniden doğan Anka kuşu; sabrın, yenilmemenin, mücadele etmenin, ve emek vererek tekrardan dirilmenin sembolüdür. Aynı zamanda bilgi ağacında yaşamasıyla her şeyi bilen kuş olarak nitelendirilir. Diğer bütün kuşlar Anka kuşuna inanır ve onları kurtaracağına dair inanç beslerler.

PHOENIX

The phoenix rising from its ashes represents rebirth and resurrection. The phoenix, which burns itself and is reborn from its ashes, is the symbol of patience, invincibility, those who struggle and resurrection through effort.

It is also described as the bird that knows everything because it lives in the tree of knowledge. All other birds believe in the phoenix and the idea that it will save them.

Տպաւորիչ անցեալ մը ունեցող Սուրբ Խաչ Դպրեվանքի ընտանիքը, մեծ հետքեր թողած է շատերուն սրտին ու մտքին մէջ ո՛չ միայն կրթական ու ուսման մարզերէ ներս, այլ նաեւ մարզական գործունեութիւններով, զանազան ընկերային պատասխանատուութեան ծրագիրներով:

Մենք, որպէս Սուրբ Խաչ Դպրեվանքի ընտանիք, գիտենք թէ՛ կրթութիւնն ու դաստիարակութիւնը կը կարօտի երկարատեւ աշխատանքի եւ մեծ կարեւորութիւն ունի համայնքիս զարգացմանը մէջ: Որակաւոր կրթութիւն մը կ'ապահովէ որակաւոր կեանք եւ ապագայ մը: Լաւ կրթական հաստատութիւն մը սատար կը հանդիսանայ աշակերտին մտաւոր զարգացման, աշակերտներուն ընդունակութիւնները երեւան կը հանէ ու կը զարգացնէ եւ առիթ կը ստեղծէ, որ աշակերտները կարենան յաճախել լաւ համալսարանի մը: Անխուսափելի է՝ «վարժարանի» խորհուրդին առօրեայ պայմաններու համեմատ վերստին ձեւակերպուիլը, նոր դեր ու պատասխանատուութիւններ ստանձնելը: Այս հասկացողութիւնը հիմը կը կազմէ մեր աշխատանքներուն: Սուրբ Խաչ Դպրեվանքը կ'իւրացնէ՝ իւրայատուկ մշակոյթով, արդի եւ ինքզինքը վերանորոգող կրթական մօտեցում մը:

Իր 71 ամեակին ալ, Սուրբ Խաչ Դպրեվանքը պիտի շարունակէ նոր հուններ ցանել եւ լուսաւորել ապագան՝ անցեալէն առաձ ուժով:

Հայկ Սէրքան Գըլըճը
Տնօրէն՝ Սուրբ Խաչ Դպրեվանքի

Կօկլու bir geçmişe sahip olan Surp Haç Tibrevank ailesi, eğitimi ve öğretim alanında yaptığı akademik çalışmaların yanı sıra ürettiği projeler, spor faaliyetleri, sosyal sorumluluk projeleri ile ulaşabildiği her insanın aklına, gönlüne dokunmuş ve hayatlarında iz bırakmıştır.

Biliyoruz ki **eğitim** ve **öğretim**, uzun soluklu uğraş olmasının yanında toplumumuzun gelişmesinde büyük bir öneme sahiptir. Nitelikli bir eğitim, nitelikli bir yaşamın ve geleceğin güvencesidir. Üniversiteye giden yolda, öğrencilerin entelektüel gelişimine katkıda bulunmak, onların yeteneklerini ortaya çıkarmak ve geliştirmek ancak iyi bir eğitim kurumundan gerçekleşebilir. “Okul” kavramının günün koşullarına göre yeniden tanımlanması ve bu kavrama yeni rol ve sorumluluklar yüklenmesi kaçınılmazdır. Bizim çalışmalarımızın esasını da bu anlayış oluşturmaktadır.

Surp Haç Tibrevank, kendine özgü kültürüyle, günün koşullarına uygun; çağın ilerisinde yenilikçi bir eğitim anlayışı benimsemektedir.

71. yılımızda, geçmişimizden aldığımız bu güçle toprağa yeni tohumlar ekmeye ve geleceği aydınlatmayı kararlılıkla sürdüreceğiz.

Özel Surp Haç Ermeni Lisesi
Okul Müdürü
Hayg Serkan KIYICI

Surp Haç Tibrevank family, which has a deep-rooted history, has touched the minds and hearts of every person it has reached and left a mark on their lives with the projects, sports activities and social responsibility projects it has organized, as well as its academic studies in the field of education.

We know that education, in addition to being a long-term endeavor, have great importance in the development of our society. A qualified education is the assurance of a qualified life and future. Contributing to the intellectual development of students, revealing and developing their talents on the way to university can only be achieved through a good educational institution. It is inevitable that the concept of “school” will be redefined according to current conditions and new roles and responsibilities will be added to this concept. This understanding forms the basis of our mission.

Surp Haç Tibrevank, with its unique culture, adopts an innovative education approach that is appropriate to the requirements of the age, and ahead of the curve.

In our 71st year, we will continue to plant new seeds in the soil and enlighten the future with the strength we draw from our past.

Private Surp Hac Tibrevank Armenian High School
School Principal
Hayg Serkan Kiyıcı

Değerli Tibrevank Ailesi,

1600'lü yıllarda var olmuş ve günümüze kadar hep kendini geliştirerek ve yenileyerek devam ettiren okulumuzun üst kurumu olan Vakfımızın Yönetim Kurulu üyeleri olarak bu görevi büyük onur ve gururla yürütüyoruz.

Bu güne kadar, yaklaşık 2000 mezun veren okulumuz, toplum bireylerine hizmet etmeye devam ediyor. 2011 yılında tüzel kişiliğinin iadesi ile elde ettiği kazanımlarını, eğitimini geliştirmek için harcıyor ve fazlasını da toplumun diğer kurumlarıyla paylaşmaya devam ediyor.

Okulumuzda, Yönetim kuruluna seçildiğimiz tarihten bugüne bir çok proje ve etkinliğe imza attık. "Geçmişin ışığı ile geleceğimizi aydınlatıyoruz" felsefesini özümsemiş okulumuz bu yıl Sorbonne International Model United Nations (SMUN) konferansına 8 öğrencimizle katılım sağladı. Bilim-Fen ve Teknoloji Kulübü "Yağmur Suyumu Koruyorum" projesi ile 250 proje arasından ilk 16 arasına girerek WWF Türkiye, Yaban Hayatı Koruma Vakfı'nın düzenlediği Doğa Öncüleri Gençlik Konferansı'na katılmaya hak kazandı. Surp Haç Tibrevank sokak şenlikleri de yine okulumuzda düzenlenen harika bir etkinlik oldu. Bu ve bunun gibi daha bir çok etkinlik yapıldı ve önümüzdeki senelerde de yapılmaya devam edecektir.

Kıymetli okul yönetimi, öğretmenlerimiz ve sevgili öğrencilerimiz, Pünig dergisinin hazırlanması aşamasında sarf ettiğiniz emeklerin farkındayız. Bu kıymetli çalışmanın sürekliliğini diliyor, çalışmalarınızdan dolayı sizleri destekliyor ve tebrik ediyoruz.

2023-2024 eğitim ve öğretim yılının sonuna gelirken, Surp Haç Tibrevank Yönetim Kurulu olarak, tüm okul yönetimi, öğretmenlerimiz, öğrencilerimiz ve velilerimize iyi yazlar diliyor ve gelecek sezon için dinlenip harika bir enerji ile yeniden bir araya gelmeyi umuyoruz.

Başta okul kurucumuz dönemin Türkiye Ermenileri Patriği Müteveffa Arkhyebisgobos Karekin Haçaduryan Badriark olmak üzere, Tibrevank Ailesinin ebediyete intikal etmiş olan tüm fertlerini özlem ve şükranla anıyoruz.

Tibrevank'ın zor zamanlarında desteğini esirgemeyen tüm kurumlarımıza ve bağışçılarımıza şükranlarımızı sunarız.

Surp Haç Tibrevank Lisesi Vakfı
Yönetim Kurulu

İçindekiler / Table of contents / Բովանդակություն / Inhalt

Eudaimonia Nedir?	7
Neo – Luddizm	7
Antik Yunan	9
Diyalektik (Zıtlıkların Birliği)	10
Toplumsal Çürüme Ve Etik	11
Paskalya Geleneği	12
Yervant Osgan Efendi Ermeni Sanatçının Osmanlı'daki Yolculuğu	13
Rupen Asaturoğlu İle Röportaj	14
Zamanla İlgili Kavramların Ve Günlerin İsimlerinin Etimolojik Ve Tarihsel Kökenleri	15
İletişimsizliğin Sonu	19
Pavlov Ve Köpeği	20
Charles Aznavour	21
Ermeni Mucitler	22
Vahan Acemyan Bilim Günü Etkinlikleri	23
Pisagor :Notalardaki Matematik	25
Eiffel Tower	27
The History Of Sorbonne	27
Gomidas Memorial And Yerevan Park	28
Cathédrale Notre Dame De Paris	28
Madeleine Church	29
The Arc De Triomphe	29
Mun Club Students At The Sorbonne International Model United Nations Conference	30
Kaiserin Theophanu: Armenische Prinzessin Auf Dem Deutschen Thron (Ca. 959 Bis 991)	33
Կեանքը	37
Մեր Կեանքը	37
Դժբախտաբար Սորվեցալ	37
Դուն	37
Յիշենք Սայաթ Նովան	38
Պատառ Մը Պանիր Եւ Հացի Փշրանքներ	38
Ծանոթանանք Արամ Խաչատուրեանի Հետ	39
Թախիծ	39
Ժամանակ	40
Սուրբ Զատիկ	40
Սէր	40
Սէր	40
Տեսարան	41
Տարբերություն	41
Վստահություն	41
Ազատություն	41
Կու Լամ Առաւօտն	42
Կ'անցնին Օրեր	42
Վախ	42
Հայրենիքի Կարօս	42
Հայրենիք	43
Bizdeki Manug Arshile Gorky	44
Saatleri Ayarlama Entitüsü	46
Eserde Geçen Sözler	47
3. Hayk Nişan Spor Festivali	49
The Curious Incident of the Dog in the Nighttime	50
How Sportive Are You?	52
SHT Crossword 2	54
Ödüllerimiz	56
2023 - 2024 Öğretim Döneminde Okulumuzdaki Etkinliklerden Derlemeler	57

Eudaimonia nedir?

Hayatta herkes az veya çok, büyük veya küçük Eudaimonia'nın peşinden koşar. Peki nedir bu Eudaimonia? Antik Yunan dilinde kullanılan bir kavram olan Eudaimonia, Türkçe'ye mutluluk, ruh dinginliği, en yüksek iyilik olarak çevrilebilir. Bu yazıda sizlere, Eudaimonia kavramını felsefeye kazandıran, Antik Yunan filozofu Aristoteles'i ve onun Eudaimonia anlayışını açıklamaya çalışacağım.

Aristoteles, Antik Yunan'da klasik dönem aralığında yaşamını sürdürmüş olan Yunan filozofu, polimat (pek çok farklı disiplinde engin bilgiye sahip olan kişi) ve bilgedir. Platon ile birlikte düşünce tarihinin en önemli filozoflarından olan Aristoteles, mantık, fizik, biyoloji, astronomi, metafizik, etik, estetik, ruh psikoloji, dilbilimi, retorik, siyaset vb. pek çok disiplinde çoğu o disiplinin kurucusu olan eserler vermiş, eserleri 16 – 17. yy'da modern bilimin gelişine kadar Avrupa ve İslam coğrafyasındaki bilimsel faaliyetin temelini oluşturmuştur.

Aristoteles, Eudaimonia kavramını oğlu için kaleme aldığı "Ahlaklı bir insan nasıl olmalıdır?" sorusuna cevap verdiği "Nikomakhos'a Etik" kitabında ortaya atmıştır. Nikomakhos'a Etik'in tek amacı, eudaimonia arayışını aydınlatmaktır. Aradığımız şeyin ne olduğunu ve ona nasıl ulaşıldığını daha fazla bilirsek, Aristoteles'in de inandığı gibi, eninde sonunda erken eğitimimiz ve şimdiki maddi koşullarımız doğru yoldan gitme kapasitemizi büyük ölçüde belirleyecek olmasına rağmen, aradığımız şeye ulaşmamız daha fazla olası olacaktır. Buradan anlamaktayız ki Eudaimonia bir yolda olma sürecidir. Bulunulması gerektirir. Dolayısıyla Eudaimonia bir yaşam tarzı halini alır. Başka bir deyişle Eudaimonia, bir kişinin tam potansiyeline ulaşması ve hayatını anlamlı ve

tatmin edici bir şekilde yaşaması anlamına gelir.

Eudaimonia'nın temelinde, erdemli bir yaşam sürme arayışı ve kişinin ruhsal gelişimi vardır. Bu kavram, mutluluğun sadece zevklerden veya dışsal şartlardan kaynaklanmadığını, aynı zamanda kişinin içsel durumu, karakteri ve davranışlarıyla yakından ilişkili olduğunu vurgular. Eudaimonia, insanın potansiyelini gerçekleştirmesi ve anlamlı bir hayat yaşaması için erdemli eylemler yapması gerektiğini öne sürer. Eudaimonia, sadece bir anlık haz veya dışsal başarılarla değil, aynı zamanda kişinin karakterinin derinliği ve yaşamının bütünlüğüyle ilgilidir.

Bu bağlamda düşündüğümüzde Eudaimonia doğu felsefesindeki aydınlanma yolunda veya modern psikolojideki potansiyelini gerçekleştirmede veya kişisel gelişim konusunda canlılığını korumaktadır.

Eudaimonia'ya ulaşma yolları:

Yaşam hedeflerinizi oluşturun

Yetenek ve hedeflerinizi amaçlarınıza odaklayın

En iyi potansiyelinizi gerçekleştirin

Kendinizi ifade edin

Kim olduğunuza dair tutarlı bir bakış açısı oluşturun

Aleks KAYAOĞLU 10 A

Neo – Luddizm

Teknolojinin Sınırları: Neo – Luddizm Perspektifi:

Günümüzde teknoloji, hayatımızın vazgeçilmez bir parçası haline geldi. Akıllı telefonlarımız, dizüstü bilgisayarlarımız ve diğer dijital cihazlarımız, günlük rutinimizin ayrılmaz bir parçası haline geldi. Ancak, teknolojinin getirdiği sonsuz faydaların yanı sıra, bazı sorunları da beraberinde getirdiğini görmek önemlidir. Bu bağlamda, Neo – Luddizm felsefesi, teknolojiye eleştirel bir bakış açısı sunar ve sınırsız teknolojik ilerlemeye karşı çıkar. Neo – Luddizm, özellikle gençlerin teknolojiyi sorgulaması ve sınırlarını anlaması için önemli bir perspektif sunar. Teknolojinin faydaları tartışmasızdır. İletişimi kolaylaştırır, bilgiye erişimi artırır ve yaşamı birçok açıdan daha kolay hale getirir. Ancak, bu faydaların yanı sıra, teknolojinin bazı olumsuz etkileri de vardır. Örneğin, sürekli ekran başında geçirilen zamanın fiziksel ve zihinsel sağlık üzerindeki etkileri, dijital bağımlılık sorunu, gizlilik ihlalleri ve çevresel etkiler gibi konular önemli hale gelmektedir.

Neo – Luddizm, teknolojinin ilerlemesine karşı çıkan bir felsefi ve sosyal harekettir. İlk Ludditler, 19. yüzyılın başlarında İngiltere'de ortaya çıkmıştı ve endüstriyel devrimin getirdiği teknolojik ilerlemelere karşı çıkıyorlardı. Neo – Luddizm ise modern teknolojiye ve özellikle dijital teknolojiye karşı çıkan bir yaklaşımı ifade eder. Neo – Luddizm, gençlere teknoloji kullanımıyla ilgili bilinçlenmesi ve eleştirel düşünmesiyle alakalı bir örnek olabilir. Örneğin, lisedeki öğrenciler, teknolojinin artan rolüne ve beraberinde getirdiği potansiyel olumsuz etkilere dikkat çekebilirler. Bu yaklaşım, teknoloji kullanımının sınırlarını sorgulamak, dijital bağımlılık konusunda farkındalık yaratmak ve teknolojiyle ilgili etik meseleleri

tartışmak için bir fırsat sunar.

Öğrenciler Neo – Luddizm kapsamında teknolojiye eleştirel bir bakış açısı geliştirebilirler. Bu, sadece teknolojinin avantajlarını değil, aynı zamanda olası dezavantajlarını da göz önünde bulundurmaya içerir. Örneğin, sürekli ekran karşısında geçirilen zamanın fiziksel sağlık üzerindeki etkileri veya teknolojinin mahremiyet ve güvenlik konularındaki riskleri gibi konuları ele alabilirler.

Neo – Luddizm aynı zamanda sadeleşme ve doğal yaşama (ilkel yaşam atalarımız gibi) dönüş gibi fikirleri de içerir. Öğrenciler, teknolojinin tüketim kültürünü nasıl beslediğini ve doğal kaynakların sürdürülebilirliği üzerindeki etkilerini değerlendirebilirler. Bu düşünce tarzı, öğrencilerin teknolojiyi daha bilinçli ve sorumlu bir şekilde kullanmalarını teşvik eder.

Ayrıca, Neo – Luddizm, teknolojinin toplumsal ve çevresel etkilerini de vurgular. Teknolojinin tüketim kültürünü beslediği, doğal kaynakların tükenmesine neden olduğu ve elektronik atıkların çevreye zarar verdiği gerçeği göz ardı edilmemelidir. Gençler, teknolojinin bu tür etkilerini anlamak ve gelecek için daha sürdürülebilir bir dünya için çaba göstermek için Neo-Luddizm felsefesinden ilham alabilirler.

Sonuç olarak, Neo – Luddizm, gençlerin teknolojiyi eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmelerini teşvik eder. Teknolojinin sınırlarını anlamak ve onu bilinçli bir şekilde kullanmak, daha sağlıklı, daha dengeli ve daha sürdürülebilir bir gelecek için önemlidir. Neo-Luddizm, teknolojinin potansiyelini görmekle birlikte, onun olası risklerini ve etkilerini de değerlendirmeye fırsatı sunar.

Neo – Luddizm ile ilgili dünya üzerinden örnekler:

- Amish Topluluğu (ABD):

Amish topluluğu, teknoloji kullanımını sınırlayan ve geleneksel yaşam tarzını korumayı amaçlayan bir Hristiyan mezhebidir. Elektrikli aletler, otomobiller ve diğer modern teknolojileri reddederler. Bu, Neo-Luddite felsefeye benzer bir şekilde, doğal yaşam ve basit yaşam tarzını koruma amacını taşır.

- Anti-Teknoloji Protestoları (Çeşitli Ülkeler): Bazı gruplar, özellikle çevre sorunlarına odaklanarak veya teknolojinin sosyal etkilerine karşı çıkarak anti-teknoloji protestoları düzenliyorlar. Örneğin, teknoloji şirketlerinin güçlenmesine karşı çıkan ve dijital cihazların sınırsız tüketimine karşı çıkan protestolar gerçekleşiriliyor.

- Çevreci Hareketler (Dünya Çapında): Bazı çevreci gruplar, teknolojinin çevresel etkilerine karşı çıkıyor ve teknolojinin doğal kaynakları tüketme eğilimine dikkat çekiyor. Özellikle, elektronik atıkların yönetimi ve teknoloji üretiminin çevresel maliyetleri gibi konularda endişelerini dile getiriyorlar.

Neo – Luddizm'e karşı çıkanlar genellikle teknolojinin ilerlemesine ve modern yaşam tarzının getirdiği faydalara inananlar veya teknolojinin topluma ve ekonomiye olan olumlu etkilerine vurgu yapanlar olabilir. Bu kişiler arasında şunlar bulunabilir:

- Teknoloji Savunucuları: Teknoloji savunucuları, teknolojinin toplum üzerindeki olumlu etkilerine vurgu yaparlar. İnovasyonun ekonomik büyümeye, iş yaratmaya ve yaşam kalitesini artırmaya nasıl katkı sağladığını savunurlar. Onlara göre, teknoloji insanlığın sorunlarını çözmede güçlü bir araçtır ve ilerleme için gereklidir.

- Girişimciler ve Teknoloji Şirketleri: Girişimciler ve teknoloji şirketleri, genellikle teknolojinin ilerlemesi ve kullanımının teşvik edilmesinden yana olurlar. Kendi

ürün ve hizmetlerinin benimsenmesini ve gelişmesini desteklerler. Onlara göre, teknoloji, toplumu dönüştürme ve insan yaşamını daha iyi hale getirme potansiyeline sahiptir.

- Teknoloji Endüstrisi Destekçileri: Teknoloji endüstrisi destekçileri, genellikle teknolojinin topluma ve ekonomiye olan katkılarını vurgulayan bir görüşe sahiptirler. Bu grup, teknoloji şirketlerinin ekonomik büyümeye ve inovasyona katkı sağladığını, işleri dönüştürdüğünü ve yaşam kalitesini artırdığını savunur.

- Teknolojiye Pozitif Bakış Açısına Sahip Araştırmacılar ve Entelektüeller: Bazı araştırmacılar ve entelektüeller, teknolojinin insanlığın ilerlemesine önemli bir katkı sağladığını düşünürler. Yeni teknolojilerin bilgiye erişimi artırdığını, iletişimi kolaylaştırdığını ve insanları bir araya getirdiğini belirtirler.

Arman BAKIRCIOĞLU 10 A

Antik Yunan

Antik Yunan medeniyeti günümüzün Yunanistan ve Türkiye'nin Ege kıyılarını kapsayan bir coğrafyada bulunmaktaydı. Bu coğrafyanın avantajlarından oldukça yararlanan Yunan medeniyeti dünya tarihinde önemli bir yer tutmaktadır. Tarih, insan medeniyetine büyük katkılar sunan pek çok kadim medeniyetle dolu. Ancak bu medeniyetlerden pek azı, Antik Yunan medeniyeti kadar sağlam yapılar, kavramlar ve icatlar ortaya koymayı başarmıştı. Hatta Antik Yunan o kadar önemli bir medeniyet ki, ortaya attığı yapılar, sistemler, kavramlar ve icatlar binlerce yıl geçmesine rağmen hala günümüz dünyasındaki kültürün temeli olmaya devam ediyor. Temellerini bu medeniyetten alan birkaç örnek vermek gerekirse, bunlardan bazıları şunlardır:

Demokrasi: Demokrasi, milattan önce 500'lü yıllarda toğumlarının Antik Yunan'da atıldığı bir yönetim şeklidir. Demos ve Kratis kavramlarının birleşmesinden oluşan demokrasi kavramı, halkın yönetimi anlamına gelmektedir. Bu ilksel demokrasinin günümüz demokrasilerinden elbette ki farklılıkları mevcuttur. Bunlardan ilki vatandaşlık kavramında ortaya çıkar. Vatandaşlık kavramı günümüzde aynı toprak parçasında doğmuş veya kendini o toprak parçasında var eden, ortak kültürü, ortak gelecek tanımı olan kişiler olarak tanımlanmaktadır. Antik Yunan medeniyetinde ise vatandaş özgür, yirmi yaşını geçmiş, erkek bireyler olarak tanımlanmıştır. Özgür olmalıdır; çünkü Antik Yunan'da kölelik bulunmaktaydı. Erkek olmalıdır; çünkü bahsettiğimiz tarihlerde kadın hakları ve kadınların sosyal hayattaki görünimleri yok denecek kadar azdır. Bir diğer fark ise, Antik Yunan'daki demokrasi, günümüzdeki birçok demokrasiden farklı olarak temsili değil

doğrudandır. Yani halk, belli bir süreliğine kendilerinin yerine fikir ortaya koyacak kişileri temsilci olarak seçmez, şehir ile ilgili alınacak kararlarda doğrudan kendi fikirlerini dile getirebildikleri bir sistemde yönetilirler. İlksel demokrasinin ortaya çıktığı tarih ve koşullar göz önüne alındığında sorunları olan bir sistemmiş gibi görülsede, Antik Yunan medeniyeti çağdaş medeniyetleri içinde demokrasi ile en ilerici yönetime sahip olan medeniyettir.

Felsefe: Felsefe, "var olanların varlığı, kaynağı, anlamı ve nede ni; bilginin, ölçüsü, kaynağı ve ne olduğu; değer ne olduğu, öznel mi, yoksa nesnel mi olduğunu araştıran bir düşünce sistemidir." Felsefenin kelime anlamı, Philia ve Sophia yani "Bilgelik Sevgisi" demektir. Bu tanımlar tarihsel süreçte felsefe etkinliğinin değişiminden kaynaklanmaktadır. Bu düşünce sisteminin temelleri demokrasinin de getirdiği özgürlük ortamı ile Antik Yunan medeniyetinde atılmıştır. Felsefenin bu medeniyette ortaya çıkmasının en önemli nedenlerinden biri de doğaüstü (metafizik) anlatı türünden çıkılarak, akli (rasyonel) temele alan bir yaklaşımla doğaya, evrene bakmak olmuştur. Örneğin; yıldırımın açıklaması verilirken, Zeus'un (Yunan Mitolojisi Tanrısı) kızdığı fikri yerine, farklı yükteki bulutların birbirine çarpması sonucu ortaya çıkan enerji olarak verilmiştir. Thales, Pisagor, Herakleitos, Anaksimandros gibi düşünürler Antik Yunanda doğa felsefesi alanındaki çalışmalarıyla gelecek nesillere önemli bir bilgi birikimi bırakan ilk filozoflardır.

Tıp: Tıp, hastalıkların tanı, teşhis ve tedavisini ortaya koyan bir bilimdir. İnsanlığın gerçek anlamda yaşamasını sağlayan tıp bilimi de bildiğimiz anlamda ilk kez Antik Yunan topraklarında doğdu. Antik Yunan medeniyetinden daha önce de tıp ile ilgilenen medeniyetler vardı. Özellikle

Antik Mısır medeniyeti bu konuda önemli ilerlemeler kaydetmişti. Ancak Antik Mısır medeniyeti bunu bilimsel çalışma ortaya koymak için değil, dini sebeplerle vücudun ruh tarafından yeniden kullanılacağı inancına dayandırıarak geliştirmişlerdi. Antik Mısır medeniyeti tıbbi ölümden sonraki yaşamda fayda sağlaması adına kullanmıştı. Antik Yunan medeniyeti ise tıbbi yaşadığımız süreçte bize fayda sağlaması adına kullanıp, geliştirdi. "Modern Tıbbın Babası" olarak da anılan Hipokrat Antik Yunan'da yaşamış bir bilgidir. Kendisi bilinenin aksine hastalıkların tanrıların tarafından verilen cezalar nedeniyle ortaya çıktığı fikrini reddeden ve bunların doğru şekilde sebeplerinin bulunarak iyileştirileceğini düşünen ilk insanlardan biridir.

Ve daha niceleri...

Esmer POLAT 10 A

Diyalektik (Zıtlıkların Birliği)

Dialektike Yunanca diá (=karşılıklı) ve légo (=söyleşmek, tartışmak, görüşmek) eklerinden oluşan bir kavramdır.

Diyalektik kavramı, zaman içerisinde farklı tanımlar almıştır. Bu tanımlardan bazıları şöyledir:

“Doğada ve toplumda oluşan başkalaşımın tez – antitez ve sentez aşamalarından geçtiğini, her sentezin kendi içinde yeni bir tezele süreci başlattığını ve bu sürecin her daim tez-antitez ve sentez evrelerinden geçerek oluşturulan süreçlerin sürekli devam ettiğini esas alan yöntem, akıl yolu” tanımı ile kullanılmaktadır.

“Tartışma sanatı, ya da çelişkili yollardan muhataplarını ikna etme sanatı anlamında kullanılmaktadır.”

Diyalektik kavramı, felsefe tarihi boyunca birçok farklı filozof tarafından kendilerince verdikleri tanımlarla kullanılmıştır. Bu filozoflardan başlıcaları Yunan filozoflarından: Anaksimandros, Herakleitos, Sokrates; Modern felsefe filozoflarından: Kant, Hegel ve K. Marks’tır.

Anaksimandros ve Herakleitos, felsefelerini ortaya koyarken düşüncelerini doğaya ve onun oluşumuna yöneltmişlerdir. Yaptıkları gözlemlerden yola çıkarak, doğanın diyalektik biçimde - varolanın sürekli olarak değişip, zıttına dönüştüğü - hareket ettiği fikrini ortaya atmışlardır.

Sokrates kendi felsefe yönteminde de diyalektik süreci kullanmıştır. Sokratik yöntem, tartışma ve düşünme sanatı olarak diyalektiğin Antik Çağ’daki en yetkin halidir. Sokrates, karşısındaki kişiye soru sorar ve bu sorulara verilen cevaplarda çelişki yaratıp, karşısındaki kişiyi gerçek bilgiye ulaştırmaya çalışırdı. Bu yöntemi icra ederken diyalektik akıl yürütme-yi de kullanmaktaydı.

Kant’ta diyalektik, deneyimin sınırlarının ötesine giden transenden-tal (aşkın, duyularla algılanan dünyanın ötesine ilişkin) yargıların yanlışını ya da çelişkilerini gösteren mantık türü anlamında kullanılmıştır.

Hegel’de diyalektik bir düşünce ya da gerçek bir şeyi önce zorunlu olarak karşıtına (ya da çelişğine) dönüştüren ve daha sonra da onların her ikisini birden içeren bir senteze (ya da birliğe) götüren sürece karşılık gelir. Buna göre, diyalektik, hem düşüncede ve hem de varlıktaki çelişkilerin karşı olumu aracılığıyla, bilgide ve varlıkta daha yüksek bir düzeye götüren değişme sürecine, yani sırasıyla varolan bir şey ya da düşünce (tez), onun karşıtı ya da çelişki (antitez) ve nihayet onların karşılıklı eylem ve etkileşimlerinin sonucu olup, daha sonra başka bir diyalektik hareketin temeli olan birlik (sentez) gibi üç ögeyi içeren zorunlu değişme sürecine karşılık gelir.

K. Marks ise hocası Hegel’den esinlenerek diyalektiği tanımlamıştır. Tek farkla onu baş aşağıya etmiştir. Hegel’de diyalektik süreci soyut olan ruh tamamlarken, Marks’ta ise bu süreci madde tamamlar.

Felsefenin zorluğu ve de güzelliği tam da burada yatmaktadır. Bir kavram üzerine farklı düşünen filozofların bulunması hem felsefenin zorluğunu hem de farklı fikirlerin aynı konu üzerindeki geçerliliği felsefenin güzelliğini yansıtmaktadır.

Liana YANAR 10 A

Toplumsal Çürüme ve Etik

Günümüz dünyasında, toplumsal çürüme ve etik, insanlık için büyük öneme sahip olan iki temel kavramdır. Toplumsal çürüme, bir toplumun değerlerinin, normlarının (kurallarının) ve kurumlarının bozulması veya aşınması olarak tanımlanabilir. Etik veya daha Türkçeleştirilmiş hali ile ahlak felsefesi ise, insan davranışlarının doğruluğu veya yanlışlığı hakkındaki felsefi düşüncüyü temsil eder.

Toplumsal çürüme, pek çok farklı faktörün etkisi altında gelişebilir. Teknolojik ilerleme, ekonomik eşitsizlikler, kültürel değişimler ve siyasi istikrarsızlık gibi etkenler toplumsal çürümeyi tetikleyebilir. Teknolojik ilerleme, iletişim araçlarının ve dijital platformların yaygınlaşmasıyla birlikte, insan ilişkilerini derinlemesine etkileyerek bireyler arasındaki bağları zayıflatabilir ve iletişimde yüzeyselliği artırabilir. Ekonomik eşitsizlikler ise, toplumun farklı kesimleri arasında güvensizlik ve adaletsizlik duygularının yayılmasına neden olabilir. Kültürel değişimler, geleneksel değerlerin aşınmasına ve toplumun kimliğinin zayıflamasına yol açabilir. Bu zayıflama insanların nereden geldiklerini ve kim olduklarını unutturabilir. Siyasi istikrarsızlık da toplumda güvensizlik ve belirsizlik duygularını artırarak, toplumsal çürümeyi tetikleyebilir.

Siyasi istikrarsızlık, aslında bir ülkenin politik sistemindeki belirsizlik, çalkantı veya düzensizlik durumunu ifade eder. Bu durumlar genellikle siyasi liderin değişikliği, hükümet krizleri, siyasi partiler arası çatışmalar, toplumsal protestolar veya iç çatışmalar gibi nedenlerden kaynaklanabilir.

Siyasi istikrarsızlık, bir ülkede politik liderlerin hükümeti etkili bir şekilde yönetmemesi, politikaların belirsizliği ve uygulanabilirliği konusunda şüphelerin olması,

yatırımcı güveninin azalması, ekonomik krizlerin artması, halkın güvenlik endişelerinin artması gibi sonuçlar doğurabilir. Ayrıca, siyasi istikrarsızlık, demokratik süreçlerin işleyişini olumsuz etkileyebilir ve toplumsal huzursuzluğa yol açabilir. Bu nedenle, siyasi istikrarsızlık, bir ülkenin sosyal, ekonomik ve politik dengesini etkileyen önemli bir faktördür.

Peki, burada etiğin rolü nedir? Etiğin, toplumsal çürümeye karşı bir koruyucu kalkan olabileceği düşünülmektedir. Etiğin temel prensipleri olan adalet, dürüstlük, empati ve sorumluluk gibi değerler, toplumsal çürümeyi önlemek için önemli birer rehber olabilir. Adalet, toplumun her kesiminin eşit şekilde değerlendirilmesini ve fırsat eşitliğinin sağlanmasını gerektirir. Dürüstlük ise, toplumun güvenilirliğini ve bireyler arasındaki ilişkilerin sağlamlığını korur. Empati, farklı bakış açılarını anlamayı ve başkalarının duygularını göz önünde bulundurmayı sağlayarak, toplumsal dayanışmayı güçlendirir. Sorumluluk ise, bireylerin toplumlarına karşı olan görev ve yükümlülüklerini yerine getirmelerini sağlar.

Toplumsal çürümeyle mücadele etmek için, toplumun her kesiminin bir araya gelerek ortak çözümler üretmesi gerekmektedir. Eğitim sisteminin yeniden yapılandırılması, adaletin sağlanması, ekonomik eşitsizliklerin azaltılması ve kültürel değerlerin korunması gibi adımlar atılabilir. Ayrıca, bireylerin etik değerlere daha fazla önem vermesi ve günlük hayatta bu değerlere uygun davranışlar sergilemesi de toplumsal çürümeyi önlemek için etkili bir yol olabilir.

Toplumsal çürüme, insanlığın vicdanını sorguladığı, değerlerin aşınmaya başladığı ve toplumsal dokunun çatırdamaya başladığı bir süreci ifade eder. Bu süreç-

te, insanlar kendilerini adaletin, dürüstlüğü ve empatinin kaybolduğu bir dünyada bulabilirler. Ancak, etik, bu çürümenin önüne geçmek ve toplumun vicdanını yeniden inşa etmek için bir araç olabilir. Etiğin temel prensipleri olan adalet, dürüstlük, empati ve sorumluluk, toplumun sağlıklı bir şekilde işlemesi ve insanların birbirleriyle sağlam ilişkiler kurması için gereklidir. Bu değerlerin güçlendirilmesi, toplumsal çürümeye karşı bir kalkan oluşturabilir ve insanlığın geleceğini daha aydınlık bir yönü yönlendirebilir. Dolayısıyla, toplumsal çürümeyle mücadele etmek, etik değerlere olan inancımızı ve uygulamamızı güçlendirmeyi gerektirir. Bu şekilde, insanlık, toplumsal dayanışma ve adaletin hâkim olduğu daha iyi bir dünya için adım atabilir.

Nehir BAKIRCI 11 B

Paskalya Geleneği

Bayram Çöreği

Okulumuza Paskalya Bayramı vesilesiyle gelen Silva Özyerli ile paskalya gelenekleri hakkında bir söyleşi düzenledik. Söyleşinin sonunda Okulumuz Gastronomi Kulübü öğrencileri ve Silva Hanım Diyarbakır usulü Paskalya Çöreği yaptık. Söyleşi esnasında Silva Hanım "Paregentan", "Medz Bakhi Şrçan" ve "Paskalya" dönemi ile ilgili bilgi verdi. Benim için en dikkat çekici gelenekler oruç öncesi evdeki tencere ve tavaların kalaylanarak hayvansal ürünlerden arındırmaya çalışılması ve doğal yolla elde ettikleri boyaları kullanarak yumurtalarını boyamaları oldu.

akşamı ise kilise ayininden sonra mırmıraştan bir tüy çıkartılır. Mor soğanın anlamı ise 7 günahı temsil etmektedir. Bu günahlar: Kibir, kıskançlık, öfke, tembellik, maddiyatçılık, oburluk ve şehveti sembolize eder. Mor soğan, 7. haftanın cumartesi gününde yani Crakaluysta pişirilen balığın yanında yenir bu da bir gelenektir. Son perşembe gününün akşamı ise her evde yeşil mercimek pişirilir. O da Meryem Ana'nın göz yaşlarını temsil eder. Crakaluys günü bayram kıyafetleri ütülenir, gardırop olmadığı için ipe dizilir. Daha sonra evlerde bayram çörekleri yoğrulur. Diyarbakır çöreği ise Dzinunt'taki çörek gibi değil, kuyruk yağı koyularak

sonra çöreğin tadına bakılmış. Pazar günü de Surp Zadig (Paskalya) kutlanılır.

Malzeme Listesi

- 1kg. Un
- 250 gr. tereyağı
- 1 çay bardağı zeytinyağı
- 1 su bardağı ılık süt
- 1-1,5 su bardağı ılık su
- 2 yemek kaşığı rezene
- 1 yemek kaşığı anason
- 1 yemek kaşığı mahlep
- 1 tatlı kaşığı çörek otu
- 1 tatlı kaşığı tuz
- 1 tatlı kaşığı şeker
- 1 çay kaşığı tarçın
- 1 çimdik karanfil
- 1 çimdik kakule
- 42 gr. yaş maya
- 1 yumurta
- 1 tatlı kaşığı pekmez

Anadolu Ermenilerinin en önemli hazırlıklarından olan Mırmıraştan da bahsetti. Mırmıras, ipe dizili kırmızı acı biberlerden, 7 tane beyaz tüyden ve mor soğandan yapılır ve daha sonra kilerin tavanına asılır. Mırmırasın aslında Türkçesi asık suratlı, homurdanan, aksi kişilere denir. Kırmızı acı biberler ise manevi ateşi simgeler. Mırmırasın üstündeki 7 tane tüyler, her bir haftayı simgeler. Her cumartesi

yoğrulur. Kıyır kıyır olmasının püf noktası da kuyruk yağıdır. Bol baharatlı ve şekersiz olan çörek, o zamanlar evlerde fırın olmadığı için mahalle fırınlarında pişirilirmiş. Fırından çöreğini alıp sokağa çıkan, yolda Hristiyan, Müslüman, hiç fark etmez, kiminle karşılaşırsa ona çöreğinden ikram edermiş. Crakaluys günü, akşam Surp Giragos Kilisesi'ne gidip Khağortutyun (Kominyon) alıp oruçlarını bozarlarmış daha

Yapılışı: Mayayı şeker ve 2-3 kaşık süt ile kabartın. Yağ eriyene kadar hafif ısıtın ve ılıklaşmasını bekleyin. Unu eleyin ve bütün baharatları un ile karıştırın. Karıştırdığınız karışımın içine mayalı sıvı ile tüm sıvıları yerleştirin ve karışımı yoğurun. Kulak memesinden biraz daha sert bir Hamur elde edin. Hamuru evin sıcak bir bölgesinde mayalamaya bırakın. Hamurunuzdan aldığınız parçaları örgü şekline getirin ve üstüne yumurta ve pekmez karışımını sürün. 180 derece ısıtılmış fırında yaklaşık yirmi dakika pişirin.

Talar Öcal 11 B

YERVANT OSGAN EFENDİ**Ermeni Sanatçının Osmanlı'daki Yolculuğu**

Yervant Osgan Efendi, 1855 yılında İstanbul'un Samatya semtinde doğan bir Ermeni sanatçı ve müteahhittir. Ailesinin sanatla iç içe olması ve özellikle de büyükbabasının darphanede döküm ustabaşısı olması Osgan Efendi'nin heykele olan ilgisini erken yaşlarda belirlemiştir. Babası Hagop Osgan Bey öğretmenlik, şairlik, tercümanlık mesleklerinde faaliyet göstermiş bir şahsiyet olup Osgan Efendi'nin eğitimine önemli katkılarda bulunmuştur. İlköğrenimine Beşiktaş Makruhyan Ermeni Okulu ve Pera Hayr Ananya adlı cemaat okullarında devam eden sanatçı, daha sonrasında ailesinin desteğiyle 1866 yılında Venedik'e giderek Murad Rafaelyan Mihitaryan okulunda eğitim aldı ve Luigi Qura'nın öğrencisi oldu. Sanat eğitimini 1877 yılına kadar Roma'da sürdüren Osgan Efendi, Roma İmparatorluk Güzel Sanatlar Akademisi'nde Enrico Decetti ve Girolamo Mazzini'den dersler almıştır. 12 yıl boyunca resim, perspektif, mimari ve heykeltıraşlık eğitimi gören Osgan Efendi Avrupa'da heykel eğitimi alan ilk Osmanlı öğrencisi olması açısından büyük önem taşımaktadır.

1878 yılında devlet bursuyla Paris'e giderek büyük boyutlu figürler üzerinde çalışan Osgan Efendi bronz eserlere de odaklanarak sanatındaki çeşitliliği artırmıştır. 1881 yılında ailevi nedenlerle Türkiye'ye döndü. İstanbul'a dönükten sonra İngiliz Konsolosluğunun düzenlediği bir sergiye katıldı. O sergide Osman Hamdi Bey ile tanıştı. Osman Hamdi Bey'in yardımcısı olarak şimdiki adı Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi olan Sanayi Nefise Mektebi'nin

kuruluşunda yer aldı. 1882 yılında Nemrut Dağı anıtlarını incelemek üzere görevlendirilen ekibin bir parçası olarak çalışan Osgan Efendi, Osman Hamdi Bey ile birlikte "Le Tumulus de Nemroud Daghi"de adlı çalışmalarını Fransızca olarak yayımladı. Arkeolojik araştırmaları arasında Güneydoğu Anadolu'da bulunan Nemrut Dağı'ndaki Kommagene kutsal mezar alanı ve 1887 yılında Lübnan'ın Sidon (Sayda) kenti yakınlarındaki Ayaa Kraliyet Nekropolü'nde büyük İskender Lahdi yer alıyordu. Lahit'in baş restoratörüydü. Öğrencisi İhsan Bey ile birlikte çalıştı. Lahit şu anda İstanbul Arkeoloji Müzesindedir. Yervant Osgan Efendi bu kazıların dünya mirasına katkısı nedeniyle 1885 yılında Alman Hükümeti tarafından madalya ile ödüllendirilmiştir.

Osgan Efendi, Sanayi Nefise Mektebi'nin müdür yardımcılığı, Heykel Bölümü öğretmenliği ve Müze-i Hümayun Restoratörlüğü gibi önemli görevleri üstlenmiş ve heykel sanatına öncülük etmiştir. Bu kurumda 32 sene görev yapmış ve ilk Türk heykeltıraş kuşağının yetişmesinde etkili olmuştur. Eğitimindeki etkisiyle İhsan, İsa Behzat, Mehmet Bahri ve Mesur İzzet Bey gibi önemli sanatçıları yetiştirdi.

Osgan Efendi yapıtlarının malzemesinde özellikle alçı, mermer, bronz ya da pişmiş toprağı tercih etti. Genelde tarihsel, günlük konular ve mitolojiden esinlenerek özellikle Natüralist ve Klasik üslupta eserler üretmiştir.

Eserleri 1901-1903'te Fransız bir tüccarın sahibi olduğu Beyoğlu'nda 'Passage Oriental' de (Doğu Pasajı) açılan İstanbul Salon sergilerinde yer aldı. Bu sergilerin açılmasında Paris Salon sergilerinin örnek alındığından söz edilmektedir. 1901 sergisinde 6 mermer heykel ve 3 resim ile katıldı. 15 Nisan 1902 Pera 2. İstanbul Salon sergisinde 3 resim ve 2 heykel ile iştirak etti. Osgan Efendi'nin önemli eserleri Osman Hamdi Bey'in Eşi Naile Hanım'ın büstü, 'Muzaffer Venüs', 'Tavuk Satan Kadın' ve 'Kılıçla Dans Eden Zeybek'tir. Heykelin yanında bazı resim çalışmaları da yer almaktadır. Hatta bu çalışmalarının bir kısmı Ermenistan Ulusal Müzesinde sergilenmektedir.

1914 yılında 59 yaşında hayatını kaybeden sanatçı, Şişli Ermeni Mezarlığı'na defnedilmiştir. Sanatı ve eğitimdeki mirası, Osgan Efendi'yi Osmanlı İmparatorluğu'nun karmaşık dönemlerindeki mücadeleleri ve Ermeni kökeniyle öne çıkan bir sanatçı olarak hatırlatmaktadır.

Lina Boyacıyan

RUPEN ASATUROĞLU ile Röportaj

Konuğumuz satranç dünyasının duayenlerinden Rupen Asaturoğlu. Sporcu, antrenör ve hakem olarak bildiğimiz ve hepsinde çok başarılı işlere imza atan mezunumuz Rupen Asaturoğlu ile satranç takım kaptanımız Ares Boyacıyan bir röportaj gerçekleştirdi.

Satranç oynamaya ne zaman ve nasıl başladınız?

Lise 1'de 1974 yılında başladım.

Sokakta arkadaşlarım oynardı. Baron Jirayr (Jirayr Ohanyan Çakır) ile tanıştım Feriköy'de. Ortaokulun son döneminde Haziran'da, Sirag Arman diye bir arkadaşım sayesinde tanıştım.

Lise 1'de Tibrevank'a geçince başladım.

Hangi okullarda okudunuz?

Ortaokul Feriköy, lise Tibrevank.

Tibrevank yıllarınız nasıldı?

Tibrevank yıllarım harikaydı. Yatılıydık, 15 günde 1 cumartesi günleri çıkıyorduk yanlış hatırlamıyorsam. Bazen çıkmaz, satranç oynardım. Daha rahat satranç oynamak için de Tibrevank'ı seçmiş, tercih etmiştim. Dersleri astığım oldu, derste bile satranç çalıştım.

Başarılarınızdan bahsedebilir misiniz?

Türkiye Gençler ikinciliği (1977), defalarca milli takıma seçildim (8-10 kere), Balkan Şampiyonası'nda A ve B Milli Takımları'nda yer aldım,

Türkiye Şampiyonası'nda ilk 5'e girdim ve A Milli takım oyuncusu oldum. Türkiye Şampiyonalarında çok oynadım, ilk 5-6'ya girenler milli takıma giriyordu.

1982 yılında İsviçre'deki Olimpiyatlarda oyuncuydum, 2000 İstanbul Olimpiyatlarında hakemlik yaptım.

Şu anda 4. kademe antrenörüm, okullarda ders veriyorum.

Çocukken mesleki hayaliniz neydi?

Satranç o zamanlar meslek olarak görülüyordu. Doktor olmak herkesin hayaliydi, benim de öyle. Ama baktım ki hayatımda satranç var, satranç oynamayı tercih ettim. Satrançtan para kazanmayı hiç hayal etmedim. Zaten Marmara Üniversitesi İşletme bölümü mezunuyum, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi. Uzun yıllar muhasebe işi ile ilgilendim.

Muhasebe müdürü olarak da çalıştım. Sonra satranca döndüm, 30 seneye yakındır okullarda ders veriyorum. Ondan önce de derneklerde ders verdim amatörce. Sayat Tuğlacı, Arno Garabetyan gibi öğrencilerim oldu halen satrançla ilgilenen. Binlerce öğrencim oldu.

Satranç alanında kendini geliştirmek isteyenlere ne önerirsiniz?

Büyük oyuncuların oyunlarını analiz etmeye davet etmek isterim onları. Bir oyunu sıkılmadan 1-2-3 gün yavaş yavaş incelemelerini öneririm. Çok oyun incelemek çok önemli, tecrübe kazanıyorsunuz, pozisyon tecrübesi ediniyorsunuz. Tabii satranç kitapları okumak gerekiyor. Sporcuların önce derslerine önem vermeleri gerekiyor. Satrancı bir meslek olarak kabul etmek doğru değil benim gözümde, satrançtan para kazananlar var ama önce kendi mesleğinizin gerekliliklerini yapın. Amatörce satranç ile de ilgilenin, tabii bir yere gelirsiniz satrançta da ama önce ders sonra satranç.

Profesyonel satranç oyuncusu olmak için gereken özellikler ve yetenekler nelerdir?

Yetenek gerekir tabii ama yetenekten ziyade çok çalışmak gerekiyor, çok vakit ayırmak gerekiyor. Bir meslekmiş gibi kabul edip 6-8 saat özverili çalışmak gerekiyor. Tabii bunun yanında yeteneğin de yatkınlığın da gerekiyor olması muhtemel. Zeka sporu deniyor ama zeka her şeyde var. Çalışmak önemli, vakit ayırmak sevmek önemli, sabır gerekli. Sadece yetenek yeterli değil. Sevmek, oynamak, vakit ayırmak gerekiyor.

Profesyonel olmanın zorlukları, antrenör olmanın zorlukları nelerdir?

Ben tam profesyonel satranç oyuncusu olmadım.

Devamlı çalışmak gerekiyor. Antrenörüz diye her şeyi biliyoruz anlamına gelmiyor. Daima yenilikleri takip etmek, pozisyon tecrübesi edinmek çok önemli ki öğrencilere yardım edebilirsiniz. Satranç teorileri gelişiyor, sadece teorileri değil kavramlar değişebiliyor. Bir pozisyon bir tarihe kadar çok oynanırken belli tarihten sonra artık rağbet görmüyor. Değişik teoriler gelişiyor, onlara ayak uydurmak gerekiyor. Profesyonellik apayrı bir şey, ülkemizde çok zor. Maddi durumunuz iyiye, kafanızı satranca verebilecekseniz, turnuvalara gideceksiniz, yurt dışına gidip oynayacaksınız. Zor şu şartlarda.

Ekleme istediğiniz şeyler var mı?

Satranç 7'den 70'e ilgilenilebilecek bir oyun, ne şanslıyız ki hayatımızda var. Hala kitaplardan bakıyorum, soru çözüyorum, internetten oynuyorum.

Tibrevank kütüphanesine 2 kitap gönderdim, onlara bakabilirsiniz, Soviet Chess School ve Abrahams'ın bir kitabı.

Hayatınızın sonuna kadar oynayın. satrançla mutlaka uğraşın, stratejik ve daha derin düşünceyi öğretir. Etüt çözün bol bol. Biri de oynayabilirsiniz üniversitede, o da hızlı karar vermeyi öğretir.

Zamanla İlgili Kavramların Ve Günlerin İsimlerinin Etimolojik Ve Tarihse Kökenleri

Türkçede günlerin ve zamanla ilgili kavramların adları nereden gelir hiç merak ettiniz mi? Aslında eğer tavlâ oynadıysanız tahmin etmesi çok da zor değil. Şöyle ki Türkçedeki gün adları çoğunlukla Farsça kökenlidir. Farslar, cumartesi gününe “Şenbe” derler. Şenbe sözcüğü Hint kökenlidir. Satürn’ün Hint dillerindeki adı “Şanivar”dır. Cumartesi gününün adı ise “Şenibar” ya da “Şenivar” olarak geçer.

Hiç fark ettiniz mi yabancı dillerde de gün isimleri genelde gök cisimlerinin isimlerinden türetilmişlerdir. Örneğin, pazartesi’nin adı İngilizce’de “Monday”, “Moon” dan gelir veya cumartesi “Saturday” “Satürn”e dayanır ve Satürn örneğinden sonra Farsçadaki Hint kökenli bir “Satürn günü” merkez alınarak oradan itibaren sayılmış. İlk başta tavlâ demiştim peki neden?

“Yek+şenbe” Pazar, “Dü+şenbe” pazartesi, “Se+şenbe” Salı, “Çar+şenbe” Çarşamba,

“Penç+şenbe” Perşembe. Sonra zaten Müslümanların “Toplanma” yani “Cem etme” “Cemaat oluşturma” günü olarak Cuma geliyor. Cumadan sonraki güne “Cuma+ertesi” Cumartesi, Pazardan sonraki “Pazar+ertesi” Pazartesi demişiz. Böylece “Şenbe” ve “Düşenbe” sözcükleri boşa çıkmış.

Salının hikayesi de ilginç. Aslında “Üçüncü” anlamındaki “Salis” sözcüğünden türemiş. Çünkü Pazar gününü haftanın ilk günü kabul eden bir takvimin mantığına göre Salı üçüncü gündür. Farsça ’da “Se+şenbe”, yani Şenbe’den sonraki üçüncü gün. Fakat Arapçadan gelen “Salis” sözcüğü zamanla Türkçede farklı bir “S” ile yani “Se” değil de “Sad” ile yazılmaya başlanmış ve sonundaki ikinci “S” de düşmüş. Arapça’dan ya da Farsça’dan Türkçe’ye geçen kelimelerde bu tarz değişimlere rastlanır ve “Salı” da bunlardan biridir.

Biraz önce de bahsettiğim gibi Pazar günü birçok toplulukta haftanın ilk günüydü. Türklerde de öyle. Peki ya neden? Kısacası tatilin bittiği, çarşının pazarın yeniden kurulduğu gün bu nedenle böyle anılırdı.

Ermenicede ise günler gün sırasına göre isimlerini almışlardır. Baktığımızda haftanın ilk günü olan “Pazartesi” (Երկուշաբթի) olarak bilinir. “Erku” (iki) ve “Şapat” (hafta) ’nın birleşmesiyle oluşmuştur. “Erkushabti” yani haftanın ikinci günü anlamına gelir bunun sebebi Hristiyanlıkta pa-

zar gününün haftanın birinci günü olarak kabul edilmesidir daha sınırsızda günler sırayla gider “Salı” “Erekşapti” (Երեքշաբթի) “Çarşamba” “Çorekşapti” (Չորեքշաբթի) “Perşembe” “Hinkşapti” (Կինքշաբթի) dir “Cuma”nın karşılığı ise “Urpat” (ուրբաթ) tır.

Böyle denmesinin sebebi Eski Ermenice’de “Oorpayoutiun” hazırlık anlamına gelir. Ermenice “Urpat” (Cuma), Asur-Semitik dillerden “Arub” “Shabbat”/“Erweba dshab’ba” kökenlidir ve “Hazırlık” anlamına gelir. Bu durumda Cumartesi için hazırlık anlamına gelir.

Şabat’ı kutsal tutmak için Asurluların dinlenme gününden bir gün önce her şeyi hazırlamaları gerekiyordu. “Cumartesi” kelimesinin karşılığı olan “Şapat” (շաբաթ) kelimesi, İbranice’deki “Şabbat” kelimesinden gelir. “Şabbat”, Yahudi dini geleneğinde haftanın yedinci günü olan Cumartesi’yi ifade eder.

Son olarak “Pazar” “Kiraki” (Կիրակի) olarak adlandırılır. “Kiraki”, köken olarak Eski Ermenice “Kiriakos” kelimesinden gelir. “Kiriakos”, “Lord’a ait” veya “Tanrı’ya ait” anlamına gelir. Ermenice’de Pazar günü, Hristiyan inancına göre Haç’ın diriliş günü olan İsa’nın yeniden canlanmasıyla bağlantılıdır. Dolayısıyla, Pazar gününe “Kiraki” denilmesi, bu günün Tanrı’ya ait veya Lord’a ait olduğu fikrine dayanır ve haftanın ilk günü olarak kabul edilir.

Gelelim daha küçük parçalara, zaman birimlerine. Saat, dakika, saniye, salise gibi küçük, zamanın mikro birimler Arapça’dan alınmıştır. Makro birimler, gün ay ve yıl ise Türkçeden alınmıştır. Sadece hafta Farsçadır. “Hefta” ise yedi günden oluşan zaman birimidir. “Hefta” kelimesinin telaffuzu Türkler tarafından “Hafta”

olarak değiştirilmiştir. Dünyanın Güneş etrafındaki turunu esas alarak kullandığımız takvimde bu turun on ikide biri olan birimlere “Ay” dememizin sebebi de önceleri Ay’ın hareketlerini temel aldığımız “Kameri” esaslı takvimler kullanmış olmamızdır. Nitekim Avrupa dillerinde de öyledir. Zaten hafta da Ay’ın 28 günlük döngüsünün dörtte birini belirtir.

Şimdi küçük birimlere göz atalım. “Saat” Arapça’ya Aramice’den, oraya da muhtemelen Asur-Babil dilinden gelmiş. Orijinali “Şa’ata”. Süre, zaman, saat demek. İbranicede “Sa’a” Arapçada “Sa’a” olarak varlığını sürdürmekte.

Dakika ise daha eskiye, Akad diline dayanıyor. Bu dilde “Dakiku” küçük, ince parçacık demektir. “Saation” onu oluşturan küçük parçalarından biri olduğu için bu adı almıştır. Zaten Avrupa dillerindeki (İngilizce-Fransızca-Almanca: Minute, İtalyanca-İspanyolca: Minuta vb.) karşılığı da Latincedeki “Pars minuta” küçük, minik parçacık adlandırmasından gelmektedir. Zamanın bundan daha küçük parçacıklarının tespit edilip tanımlanmasını ise 10. yüzyıl alimlerinden Biruni’ye borçluyuz. Dakikanın bölünebileceğini keşfeden Biruni bu alt birimleri de adlandırmıştı. İlk altmışlık birim dakikaydı. İkinci altmışlık birime “İkinci” anlamında “Saniye” adını verdi. Saniye, Arapçada dişil sözcükler için “İkinci” anlamına gelir. Antik zamanlarda bir saat 60 parçaya bölünürdü ve her bir parça bir “Dakika” olarak adlandırılırdı. “Dakika”, Arapça “Dāqīqa” kelimesinden gelir. “Dāqīqa”, “An”, “Anlık” veya “Anlık bir zaman dilimi” anlamına gelir. Zaten Batı dillerindeki karşılığı olan “Second”da kökünü buradan alır. Dakika Latince “Pars minuta prima” olarak anılırken saniye, “Pars minuta secunda” diye adlandırılır. Bu da “İkincil küçük parçacık” demektir. Salise de

aynı şekilde Arapçada “Üçüncü” anlamına gelir. Biruni’ye göre bir saatin üçüncül altmışlık parçasını oluşturur. Bu ayırım Batı dillerinde pek yaygın değildir. Örneğin, İngilizcede “Split second” yani bölünmüş, parçalanmış saniye deniyor. Oysa Türkçede salise hala kullanılıyor. Kullanıldığı bir dil de Lehçedir. Bu dilde “Tercja” “sözcüğü ikinci anlamına geliyor ve salise karşılığı olarak da kullanılıyor. “Saat” kelimesi ise Latince “Hora” kelimesinden gelir. Antik Roma’da, “Hora” günün belirli saatlerini belirtmek için kullanılırdı. Zamanla, bu terim “Saat” olarak dilimize yerleşti ve belirli bir zaman aralığını ifade etmeye başladı. “Saat” kelimesi de Arapça kökenlidir. “Saat” kelimesi, Arapça’da “Sa’āt” olarak kullanılır ve “Zaman dilimi” veya “Saat” anlamına gelir. Türkçeye de Arapça’dan geçmiştir. Bu terimlerin zamanla yaygın olarak kullanılması- nın ardında, insanların zamanı belirli bir şekilde ölçmek ve organize etmek ihtiyacı yatmaktadır. Bu terimler, zamanın kesin bir şekilde ifade edilmesine olanak tanıyan standartlaştırılmış bir dil oluşturmuştur.

Hazırlayanlar
Katya Menteşe 10A
Edvin Mikailoğlu 10A

TARİHE YOLCULUK SERGİSİ

Türkiye'nin geçmişindeki kültürel çeşitliliğe ve bu topraklarda yaşamını sürdürmüş farklı grupların tarihine ışık tutan Birzamanlar Yayıncılık, görsel materyallerle kültürel zenginliği okuyucu ve ziyaretçilerine sunuyor. Bu alanda

1 Mart tarihinde ziyaret ettik. Serginin girişinde bizi karşılayan Birzamanlar Yayıncılık'ın yayın yönetmeni ve aynı zamanda Galerî Birzamanlar'ın küratörü Sayın Osman Köker'in öncülüğünde sergiyi gezdik.

Calumeno Koleksiyonu'ndan Kartpostallarla 100 Yıl Önce Türkiye'de Ermeniler" adlı bir kitap yayınlamış ve bu kitaba paralel olarak "Sireli Yeğpayrıs (Sevgili Kardeşim)" adlı bir sergi açmış. Günümüzdeki sergi ise kapsam

yayınlar yapan ve etkinlikler düzenleyen Birzamanlar Yayıncılık'ın Galerî Birzamanlar adlı mekânını ve "Tarihe Yolculuk" sergisini

Sergide bulunan fotoğraf ve objeler Calumeno Ailesi'nin koleksiyonundan. Osman Köker 2005 yılında "Orlando Carlo

olarak daha geniş, sadece Ermenilerle sınırlı değil.

Galerinin girişinde sizi yayınevinin kitapları karşılıyor ardından

da kalıcı sergi alanı geliyor, daha sonra da süreli sergilerin açıldığı alan. Kalıcı sergi alanındaki “Tarihe Yolculuk” adlı sergide Ermeniler, Süryaniler, Keldaniler ve Rumlar gibi farklı etnik ve dini grupların ürettiği ve kullandığı

çeşitli eşyalar; kartpostallar, kart oyunları, plaklar, ambalaj kutuları, tıbbi araç ve gereçler, çinili vazolar ve yemek takımları bulunuyor.

Jessica Sağlamoğlu ve Arlin Kirpikyan - 9A

İletişimsizliğin Sonu

Eski bir hikaye anlatılır: Bir hükümdar, insanların doğuştan getirdiği dili merak etti ve bir deney yapmaya karar verdi. Deneyin sonucu, insanların temel ihtiyaçlarını yeniden hatırlattı.

Bu eski hikayeye göre, İmparator II. Frederick, bebeklerin doğuştan getirdikleri dil yeteneklerini araştırmak için bir deney yaptı. Deneyin amacı: Çocuklara, toplumun onlara öğretecekleri şeyler dışında; doğuştan getirdikleri bir dil olup olmadığıydı. Eğer çocuklara konuşmayı öğretmezsek, büyüyünce nasıl bir iletişim yöntemi kullanırlardı? Bu amaçla denek olarak ailelerden alınan 50 bebek izole edilerek bir odaya alındı. Bu odada sadece onların yaşamsal fonksiyonlarını devam ettirecek şartlar bulunuyordu. Odada bebeklerin altını değiştiren ve mamalarını veren bakıcıları vardı; fakat bakıcıların bebekler ile göz temasına girmeleri ve konuşmaları yasaktı. Belirli bir süre bu deney devam etti; ancak deneyin sonucuna ulaşamadı. Sebep ise bebeklerin daha konuşma çağına gelmeden hayatlarını kaybetmeleriydi.

Bu deneyin en önemli sonucu; sevgi ve ilginin bebekler hatta tüm canlılar için ne kadar hayati olduğuydu.

Bu nedenle, aileler çocuklarına sevgi ve ilgiyi eksik etmemelidir. Onları beslemek, korumak ve onları sevgi dolu bir ortamda büyütmek ailelerin en önemli görevi olmalıdır. Çünkü sevgi ve ilgi dolu bir aile, çocukların güvenle büyümelerini sağlar ve onları yaşamın zorluklarına karşı mümkün oldukça özgüvenle hazırlar. Bebekler için sevgi ve ilgi, sağlıklı bir gelişim için kritik bir öneme sahiptir. Bebekler, sevgi ve ilgiyle büyütüldüklerinde, güvenli bağlanma geliştirme eğiliminde olurlar. Bu, çocuğun duygusal ihtiyaçlarının karşılandığına ve kendisinin fiziksel ihtiyaçlarının karşılandığına dair güven geliştirmesi ile mümkün olur. Bu güven duygusu, ileriki yıllarda kişilerin ilişkilerinde güvenli bağlanmasını kolaylaştırır.

Bebekler, etrafındaki insanlarla etkileşime girerek sosyal becerilerini geliştirirler. Sevgi dolu bir ortamda büyüyen bebekler; empati, paylaşma ve başkalarıyla işbirliği yapma gibi sosyal becerileri öğrenme eğilimindedirler. Bebekler, etkileşimli ve zengin bir çevreyle karşılaştıklarında, zihinsel olarak daha da uyarılırlar. Konuşma, şarkı söyleme, hikaye anlatma gibi etkinlikler, bebeklerin dil gelişimini destekler. Ayrıca, bebeklerin farklı nesneleri keşfetmeleri ve deneyimlemeleri için sevgi dolu bir ortam sağlanmalıdır. Bebekler, kendilerinin sevildiklerini ve değer gördüklerini hissettikleri bir ortamda güvenli bir bağlanma geliştirirler. Bu, çocuğun stresle başa çıkma yeteneğini de güçlendirir ve duygusal dayanıklılığını da artırır. Bebeklerin beyinleri, doğumdan itibaren yoğun bir şekilde gelişir. Sevgi dolu ve etkileşimli bir ortam, bebeğin beyinsel potansiyelini maksimum seviyede kullanmasını sağlar. Bu, öğrenme yeteneklerini ve bilişsel fonksiyonları artırabilir.

Sonuç olarak, bebekler için sevgi ve ilgi, sağlıklı bir gelişim için hayati öneme sahiptir. Bu nedenle, ailelerin ve bakıcıların bebeklerle sürekli olarak etkileşimde bulunmaları, onları kucaklamaları, konuşmaları ve şefkatle ilgilenmeleri önemlidir. Bunlar, bebeklerin fiziksel, duygusal ve bilişsel olarak sağlıklı bir şekilde büyümelerini sağlar. Unutmayalım ki sevgi, sessizlikte bile yüksek sesle duyulabilen bir dilin en güçlü ifadesidir.

Nehir BAKIRCI

PAVLOV VE KÖPEĞİ

Bir zamanlar, uzak bir laboratuvarında, bilim insanı Dr. Pavlov'un önderliğinde ilginç bir deney gerçekleştiriliyordu. Bu deney, klasik koşullanma prensiplerini incelerken, bir köpeğin alışkanlık kazanma sürecini gözlemlemek üzerineydi.

Bir sabah, laboratuvarın sessizliği, Dr. Pavlov'un dikkatini çekici bir fikre yöneltti. "Neden köpekler üzerinde klasik koşullanma prensiplerini incelemiyoruz?" diye düşündü. Ve işte o gün, ünlü "Pavlov'un Köpekleri" deneyinin başlangıcıydı.

Dr. Pavlov, deney için bir grup köpek seçti. Her bir köpeğin önünde, yiyecek vermek için kullanılacak bir kase vardı. Aynı zamanda, köpeklerin ağzına bağlanmış bir tüp vardı, bu tüp, salya üretimini ölçmek için kullanılacaktı.

Deneyin başında, Dr. Pavlov her bir köpeğe yiyecek vermeye başladı. Köpekler yiyecek aldıklarında, doğal olarak salya üretti. Ancak, Dr. Pavlov, yiyecek vermeye başlamadan önce bir zil çaldı. Bu işlemi birkaç kez tekrarladıktan sonra, ilginç bir fenomen gözlemledi.

Artık, Dr. Pavlov'un çaldığı zil, yiyecek verilmeden önce bile köpeklerde salya üretimini tetikliyordu. Başlangıçta, köpekler yiyecek almayı beklerken salya üretirken, zamanla zil sesiyle birlikte bile salya üretmeye başlamışlardı. Yani, zil sesiyle yiyecek beklentisi arasında bir ilişki kurmuşlardı.

Dr. Pavlov, bu deneyin sonuçlarının klasik koşullanmanın temelini oluşturduğunu fark etti. Köpekler, önceki deneyimlerine dayanarak zil sesini yiyecek alacağı bir sinyal olarak algılamışlardı. Bu deney, sadece köpekler üzerinde değil, insan davranışlarını da anlamamıza yardımcı olan temel bir prensibi ortaya koydu.

Klasik koşullandırma için çok sayıda gerçek dünya uygulaması vardır. Örneğin bu teknikler, insanların fobiler veya kaygı sorunları ile başa çıkmalarına yardımcı olmak için de yararlıdır: Terapistler, kaygı uyandıran bir uyarana yönelik tepkiyi zayıflatmak için, o uyarana birlikte kaygı yerine gevşemeyi getiren bazı koşullandırma teknikleri kullanabilirler.

Öğretmenler de öğrencilerin kaygı veya korkularının üstesinden gelmelerine yardımcı olmak ve olumlu bir sınıf ortamı yaratmak için klasik koşullanmayı uygulayabilirler. Bir grubun önünde performans sergilemek gibi öğrencilerde kaygı uyandırabilen bir durumu, eğlenceli ve hoş bir hâle getirerek, öğrencilerin "sahne performansı" ile daha pozitif duyguları eşleştirmesi sağlanabilir. Bu sayede çocuklar, endişeli ve gergin hissetmek yerine daha rahat ve sakin kalmayı öğreneceklerdir.

Sonunda, Pavlov'un köpekleri, klasik koşullanmanın öncü deneylerinden biri olarak tarihe geçti. Dr. Pavlov'un gözlemleri, öğrenme ve davranış bilimine yeni bir pencere açtı ve bu deney, insan davranışlarını anlamamıza ve hatta yönetmemize olanak sağlayan önemli bir adım oldu.

Gülsima Bakırcıoğlu 11/B

Charles AZNAVOUR

Bugün size şarkıları ile bilinen, Fransa'da doğup büyümüş dünyaca ünlü Ermeni kökenli şarkıcı, aynı zamanda söz yazarı ve oyuncu Charles Aznavour'un sanat dolu yaşamını anlatacağım. Gerçek adı Şahnur Vağınag Aznavuryan olan sanatçı, 22 Mayıs 1924'te Fransa'da doğmuş olsa da babası Gürcistan'dan, annesi de Adapazarı'ndan Fransa'ya göç etmiştir. Babası şarkıcı, annesi ise oyuncudur. Ailesi sanatla ilgilendiği için kendisi de 9 yaşındayken tiyatro ile tanışmış, rol yapıp kumpanyalarda şarkı söylemeye başlamıştır. Küçük kumpanyalarda şarkı söyleyerek başlayan kariyerinin dönüm noktası ünlü Fransız şarkıcı Edith Piaf'la tanışmasıdır. Piaf'la birlikte Amerika ve Avrupa'nın çeşitli kentlerinde turneler düzenleyip dünyaca ünlü bir şarkıcı haline gelmiştir.

Fransa'nın Frank Sinatra'sı olarak bilinen Aznavour 50'den fazla filmde rol almıştır. Atom Ego-yan'ın 2002 tarihli "Ararat" filminde de rol almış olan sanatçının filmlerinden bazıları; "Piyaniste Ateş", "Postacı Savaşa Gidiyor", "Şapkacının Hayaletler" olarak sıralanabilir. Şarkılarının ise ana teması aşktır. 7 farklı dilde 1200 farklı şarkı kaydetmiş ve 94 ülkede konser vermiştir. Aznavour'un kariye-

ri sonraki yıllarda da büyük gelişim göstermiştir. 1959'da Paris'te ünlü "Olimpia" salonunda verdiği konser kendisine büyük ün kazandırmış Fransızca, İngilizce, İtalyanca, İspanyolca, Almanca ve Rusça

şarkılarını seslendirmiştir. 1970'te "The Old Fashioned Way" ve "She" parçaları İngiltere'de oldukça ilgi görmüş. Aralarında Frank Sinatra, Elton John, Sting, Celine Dion'un da bulunduğu çok sayıda sanatçı ile düet gerçekleştiren sanatçının "She" adlı şarkısı Elvis Costello tarafından yeniden yorumlanmıştır.

1988'de yaşanan Ermenistan'daki deprem için "Ermenistan için Aznavour" adlı bir vakıf kurarak maddi manevi yardımlarda bulunmuştur. Bu çalışmalarından dolayı UNESCO'nun "Ermenistan İyi Niyet Elçisi" ödülüne layık görülüp o yıllarda Ermenistan halkı tarafından sevilen ve saygı duyulan en önemli isimlerden biri olan Aznavour, bu çabaları nedeniyle 2004 yılında Ermenistan Hükümeti tarafından ülkenin en önemli nişanı olan "Ermenistan Ulusal Kahramanı" ödülüne layık görüldü. Ermenistan'ın İsviçre Büyükelçisi olarak atandığı 2009 yılında aynı zamanda Birleşmiş Milletlerde Ermenistan'ın daimi delegesi olmuştur.

01 Ekim 2018'de Fransa'da hayatını kaybeden sanatçının eserleri nesiller boyu yaşamaya devam edecektir. Bulgaristan ve Ermenistan'da heykeli ve Fransa'da büstü, Yerevan'da sanatçının adını taşıyan Charles Aznavour Ev Müzesi, bulunmaktadır.

Lia PORTAKALYAN

ERMENİ MUCİTLER

Emik Avakyan:

15 Ağustos 1923 doğumlu Emik Avakyan Ermeni asıllı Amerikalı bir mucittir. Nefesle çalışan bilgisayar, tekerlekli sandalyelerin otomobillere yerleştirilmesini kolaylaştıran bir mekanizma ve manuel tekerlekli sandalyeleri otomatiğe dönüştüren kendi kendine çalışan robotik tekerlek gibi çok sayıda patentin sahibidir.

Buluşlarının çoğu engelli insanların yaşamlarını iyileştirmeye yöneliktir ve bu sayede 1979'da seçkin mühendis ödülü 1996'da Eureka Koleji Fahri Doktora ödülü ve bunlar gibi ödüller kazandı. 11 Temmuz 2013'te hayata gözlerini yumdu.

Oscar H. Banker:

31 Mayıs 1895 doğumlu olan Oscar H. Banker iğnesiz aşı tabancası, ilk Sikorsky helikopterinin ana kumandaları ve hidrolik direksiyon dahil olmak üzere bir dizi çalışmanın patentini alan Ermeni asıllı Amerikalı bir mucittir. Ayrıca ilk pratik otomatik şanzımanın mucidi olarak kabul edilir fakat patentini alamamıştır.

çünkü kendisinden 14 yıl önce Kanadalı Alfred Horner Munro otomatik şanzımanın patentini almıştır fakat Munro'nun icadı basınçlı hava aracına dayanıyordu ve bu nedenle güçten yoksundu ve hiçbir zaman ticari olarak geliştirilemedi bu yüzden Oscar H. Banker otomatik şanzımanın mucidi olarak kabul edilir. 1 Ocak 1979'da hayata gözlerini yummuştur.

Michel Ter-Pogossian:

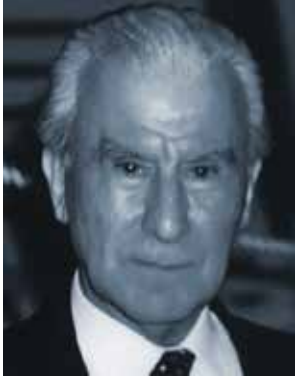
1925—1996) Fransa doğumlu Amerika'da yaşayan, fizikçi pozitron emisyon tomografisinin (PET) mucididir. Washington Tıbbi Üniversitesi (Washington University School of Medicine) eğitim üyesiydi. Onun bulguları, tıbbi tanının geliştirilmesi için büyük önem taşımaktadır.

Artem Mikoyan:

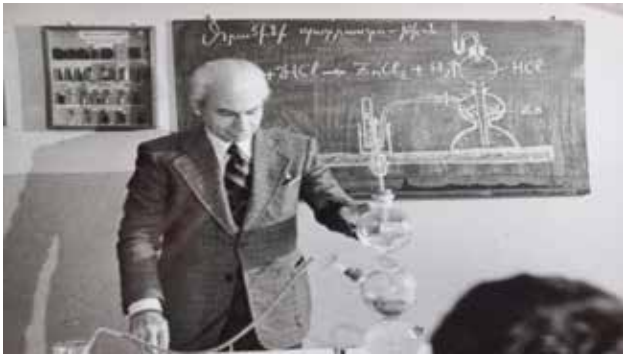
Mikoyan, 5 Ağustos 1905 yılında Sanahin, Ermenistan'da doğdu. Birçok tanınmış MiG askeri uçağının tasarımını yapmıştır.

VAHAN ACEMYAN BİLİM GÜNÜ ETKİNLİKLERİ

VAHAN ACEMYAN KİMDİR?

Balkan ve Birinci Dünya savaşlarının karanlık günlerinde aileleriyle birlikte Sivas'tan göç eden Levon Acemyan'la Geyve'den göç yollarına düşen Ağavni Nazaryan'ın yolları Rusçuk'ta kesişir. 1918'de evlenir ve İstanbul'a yerleşirler. İkinci çocukları Vahan Acemyan 1922'de Üsküdar'ın Arapzade semtinde doğar. Selamsız'daki Nersesyan - Yermoneyan okulunda ilköğretimini, Esayan ve Getronagan okullarında ortaöğretimini tamamlar. İstanbul Üniversitesi'nde Biyoloji ve Fizik öğrenimi görür.

1956-57 ders yılında Üsküdar'daki Surp Haç Lisesi'nde (Tibrevank) öğretmenliğe başlar. Öğrencileri Vahan Acemyan'ı, «bilgi alanları bakımından çok yönlü, saçları genç yaşta ağarmış yakışıklı fizik öğretmenimizdi. Ve kimya. Ve matematik. Ve bizim ilham kaynağımız, öğretmen ve insan örneğimizdi.» şeklinde anlatırlar.

Bu okulda 1982'ye dek aralıksız çeşitli görevlerde bulunarak emekliye ayrılır, 26 yıl boyunca kurumla, öğrencileriyle bütünleşmiştir.

Öğrencisi Oşin Çilingir, hocası Emekçi Baron: Vahan Acemyan'ı unutamadığı bir özelliğiyle yazmış: "Dolmakaleminde kullandığı mürekkebi sanıyorum kendisi ürettiyordu. Biz öğrenciler, bu mürekkebin rengine hayrandık: Ne mavi, ne de yeşil, turkuvaza çalan bir rengi vardı. İstanbul'un altını üstüne getirmiş, çok aramış, ama bu mürekkebin benzerini dahi bulamamıştık."

Tibrevank'teki mesaisinin yanı sıra Sahakyan ve Esayan liselerinde de fen dersleri verir.

1985'te, çok sevdiği İstanbul'dan bir daha dönmemek üzere ayrılır, Fransa'ya yerleşir. Nice'te yaşarken, zaman zaman Tibrevanklı eski öğrencilerinin düzenlediği çeşitli davetlere katılmakta, hatıralarıyla bir arada, sakin bir yaşam sürmekteydi.

2 Mayıs 2019'da Fransa'da vefat etmiştir.

2009 yılında Aras Yayıncılık tarafından kendisinin anılarının yer aldığı kitap Ermenice olarak yayınlanmıştır. Acemyan'ın kalemi, Ermeni, Rum ve Türk'ü ile eski İstanbul'u birçok açıdan resmeder. Kitapta anılarının yanı sıra aile, öğrencilik ve öğretmenlik yılları gibi hayatının çeşitli dönemlerine dair kırk dört fotoğraf da yer almaktadır.

Surp Haç Tibrevank'ın eski öğrencilerinden Hrant Dink öğretmeni Vahan Acemyan hakkında bir yazı hazırlamıştır. Bu yazı Vahan Acemyan'ın vefatının ardından tekrar Agos Gazetesi'nde, 10 Mayıs 2019 tarihinde tekrar yayınlandı.

1 Mart 2024 okulumuz tarafından Vahan Acemyan Bilim Günü, "Dünya ve Su" teması ile atölye

BİLİM FEN TEKNOLOJİ KULÜBÜ

çalışması şeklinde gerçekleştirdik. Tıbrevank'ın emektar fen öğretmeni Vahan Acemyan'ın anıldığı bu etkinlikte Küresel Su Krizi sorununa farkındalık yaratmak amaçladık. Konuk öğrencilerin dikkati, bu yıl gerçekleştireceğimiz yağmur suyu hasadı projesine çekildi. Projede, bilim fen kulübü öğrenci ve öğretmenleri olarak okul çatı oluklarından akan yağmur sularını depolayıp, toplanan suları artırarak bahçe sulama ve okul bünyesinde tuvalet temizliği alanında kullanmayı hedeflemekteyiz. Projemizi yaygınlaştırmak ve uygulanabilir örneğini göstermek amacıyla WWF Doğa Öncüleri Proje Yarışması başvurularımızı gerçekleştirmiş bulunmaktayız.

Ortaokullarımızın 8. Sınıf öğrencilerinin katıldığı atölye çalışmasında sunulan “kirli yağmur suyunu nasıl berrak ve kullanışlı hale getirebiliriz” problemi farklı okullardan oluşturulan gruplar tarafından çözüme kavuşturuldu. Konuk öğrenciler okul bilgisayar laboratuvarında araştırma yaptıktan sonra

öğretmenlerinden bağımsız olarak deneysel bir çalışma olan basit su filtresi oluşturma çalışmasını tamamladılar. Çalışma sırasında deney raporu yazan ve çeşitli yöntemleri deneyen öğrencilerimiz bilimsel çalışma basamaklarını deneyimleme imkanı buldular. Karma gruplara isim ve logo oluşturma adımıyla ise öğrenciler tanışıp kaynaşarak ortak yaratıcı bir çalışma gerçekleştirdiler.

Bilim gününe katılan ortaokul öğrencilerimiz; atölye çalışması sırasında araştırma yapma, işbirliği yapma, akran öğrenmesi, fikirlerini ifade etme fırsatı buldular. Katılım gösteren tüm öğrencilerimize teşekkür ederiz.

PİSAGOR :Notalardaki Matematik

Oktav nedir?

Oktav, müzikte seslerin frekanslarının ölçülmesinde kullanılan bir terimdir. Bir oktav, bir notanın frekansının yedi diğer notanın frekansına eşit olduğu bir aralık olarak tanımlanır.

Pisagor çarşıda gezerken bir demircinin önünden geçiyor ve bu sırada yeni bir şey keşfediyor. Demircilerin, demirlere vurmak için kullandığı çekiçlerin ağırlıkları değiştiğinde demirlerden çıkan seslerin de değiştiğini gören Pisagor, buradan yola çıkarak çalışmaya başlıyor. Bir müzik aletinde telin kalınlığı veya yoğunluğu miktarı temsil eder. Eğer aynı uzunluk ve gerginlikteki iki tel arasında farklı miktarlarda malzeme varsa, yani biri diğerine göre daha yoğun veya daha kalınsa, bu da sesin karakteristiğini etkiler. Pisagor'un deneylerinde gördüğü gibi, bu miktar farklılıkları da notalar arasındaki oranları etkiler. Bir nesneden çıkan sesleri ve bu seslerin nasıl değiştiğini görmek adına farklı deneyler yapıyor. Bu deneylerinde farklı kalınlıklardaki telleri, farklı şekilleri olan nesneleri, içinde farklı oranlarda sıvılar olan kapları kullanıyor. Notalar, müzik seslerini ifade etmek için kullanılan simgelerdir. Temel olarak do, re, mi, fa, sol, la, si olmak üzere 7 nota vardır. İki do arasındaki ses aralığına oktav denir. Pisagor ve demirci hikâyesindeki bu notaları düşünürsek vurduğunda kalın do'yu oluşturan çekicinin kütlesi, ince do'yu oluşturan çekicinin kütlesinin

2 katı kadardı. Böylece hafif olan çekiç, örse çarptığında çıkan ses ince do'yu verirken, aynı vuruş 2 kat ağır bir çekiçe tekrarlandığında kalın do'yu veriyordu. Ağırlık da önemlidir çünkü Pisagor'un deneylerinde gözlemlediği gibi, çekiçlerin ağırlıkları demirlerin çıkardığı sesleri etkiler. Ağırlık, sesin karakteristiğini belirler ve dolayısıyla müzikal notaları etkiler. Benzer biçimde, do ve si arasında yer alan diğer notalar için de çekiç kütleleri ve çıkardıkları sesler arasında oranlı bir ilişki bulunuyordu. Deneylerinden istediği sonuçları elde eden Pisagor, müzik ve matematik arasında şekillere ve sayılara bağlı bir örüntü olduğunu keşfetmiş oldu. Sayıların ve sayıların birbirlerine oranlarının, çalgı ve müzik aletlerinin şekillerini ve çıkardıkları sesler üzerinde etkili olduğu bu şekilde bulunmuş oldu. Pisagor böylece matematik ve müzik arasındaki ilişkiyi keşfeden ilk matematikçi oldu.

Pisagor, deneylerinde aynı uzunlukta, aynı maddeden yapıma ve aynı gerginlikteki iki gerili tel aynı sesi çıkaracak, fakat biri diğerinin iki katı uzunlukta olursa kısa tel uzun telin iki katı frekans ile titreşecek ve ortaya çıkan notaların arasında bir oktav fark olacak. Yani oktavın oranı 2:1 olacak. Oran 3:4 olursa beşlik, 4:3 olursa dördlük bir nota oluşur. Örneğin, iki tel düşünelim. Her ikisi de aynı malzemeden yapılmış ve aynı gerginlikte geriliyorlar. İlk telin uzunluğu 6 cm olsun ve bu tel bir la notası çıkarıyor. İkinci telin uzunluğunu ise 6 cm'nin yarısı olan 3 cm yapalım. İkinci tel, birinci telin uzunluğunun yarısı kadar olduğundan ($3 \text{ cm} / 6 \text{ cm} = 1/2$), bu telin frekansı da bir oranla değişecektir. İlk telin çıkardığı frekansın 2 katı bir frekans çıkaracaktır. Bu durumda, ikinci telin uzunluğunu yarıya indirerek, frekansını da iki katına çıkarmış

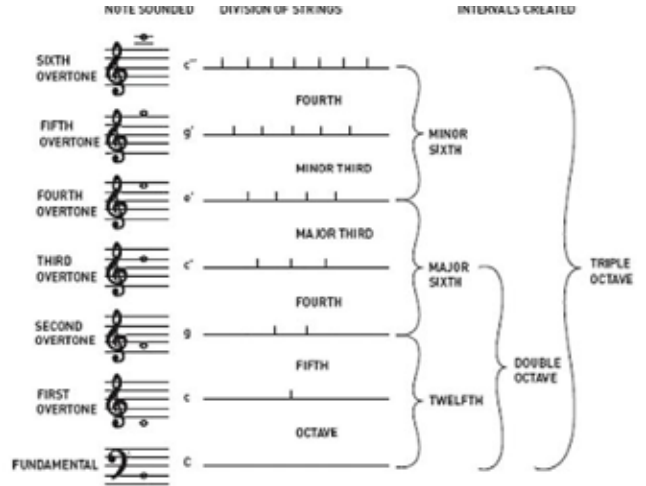
olduk. Bu, ölçekle ilgili bir değişiklik. İlk tel 6 cm, ikinci tel ise 3 cm olduğuna göre, ölçek 6:3 olarak ifade edilebilir. Bu örnekte, telin uzunluğundaki ölçek değişikliği, frekansın iki katına çıkmasına ve dolayısıyla müzikal nota olarak algılanan sesin değişmesi ne neden olur.

Pisagor, 12 birimlik bir teli ikiye bölmüş ve oktavı elde etmiştir. Elde edilen 6 birimlik uzunluk (telin yarısı), 12 birimlik uzunluğun bir oktav tizidir. Pisagor 8 birimlik uzunluk ile (telin $2/3$ ü) 5'li aralığı, 9 birimlik uzunluk ile (telin $3/4$ ü) 4'lü aralığı bulmuştur. Antik devirde dört sesin bir arada duyulması prensibi 'tetrakord' olarak adlandırılmakta ve müzik teorisinin temel kuralı olarak sayılmaktadır. Böylelikle tetrakord, 6, 8, 9 ve 12 sayıları ile elde edilmiştir.

Pisagor, telin $8/9$ u ile 1 tam tonu elde etmiştir, ancak bir notaya 6 kez tam ton ilave edildiğinde neredeyse o notanın oktavı elde edilmiştir ki bu da 'Pisagor koması' olarak adlandırılır. Bu durumda Pisagor sisteminde bazı değişikliklere gerek duyulmuş ve böylece zaman içinde tampere edilmiş bir şekilde 12 eşit yarım tonluk bir sistem geliştirilmiştir. 1 tam ton $8/9$ ile değil iki yarım ton ile gösterilmiştir.

Pythagoras, telin 8/9 u ile 1 tam tonu elde etmiştir, ancak bir notaya 6 kez tam ton ilave edildiğinde neredeyse o notanın oktavı elde edilmiştir ki bu da "Pythagoras koması" olarak adlandırılır. Bu durumda Pythagoras sisteminde bazı değişikliklere gerek duyulmuş ve böylece zaman içinde tampere edilmiş bir şekilde 12 eşit yarım tonluk bir sistem geliştirilmiştir. 1 tam ton 8/9 ile değil iki yarım ton ile gösterilmiştir

Pisagor yapmış olduğu çalışmalarda tetraktys sayılarının tel uzunlukları ile aynı orantıda olduğunu Monochord adını verdiği çalgı üzerinde kanıtlanmaya çalışmıştır. "Pythagoras çalışmaları seslerin birbiri içinde uyumunu konu edindiğinden, küçük olan sayı oranlarını en uyumlu aralıklar olarak görmüştür. Bu nedenle monochord tel bölünmeleri belli bir sınırdan tutulmuştur. Yapılan çalışmalar monochord prensipleri armoniklerin sıralı olarak ispatını ortaya koymaktadır. Pythagoras bir teli iki, üç ve dört eşit parçaya bölerek (1:1, 1:2, 2:3 ve 3:4) ilk dört armonik ses oranını bulmuştur.

Talar Öcal

11/B

Eiffel Tower

The Eiffel Tower is a building with a unique history, recognized worldwide as one of the iconic symbols of Paris. It takes its name from the engineer who designed it, Gustave Eiffel, and was built as the entrance gate of the Expo 1889 Paris fair, held within the framework of the 100th anniversary celebrations of the French Revolution. This huge iron tower is a structure that fascinates people with its original design and architecture.

As I approached the tower, I was excited to see this magnificent structure rising among the skyline

of Paris. Rising 300 meters towards the vastness of the sky, the tower fascinated me more and more with every step I took. The iron skeleton rising towards the sky like a challenge made me feel like it was touching the clouds with its steel arms. The tower was one of the greatest achievements of technology and engineering at that time and is still considered an engineering marvel today.

The Eiffel Tower is not just a structure, it represents the spirit

and character of Paris. The tower, integrated with the romance, art and historical richness of the city, offers its visitors an unforgettable experience. This tower, which tells a different story with every trip and every glance, has solidified its place as a symbol in the heart of Paris for me.

Edvin Mikailoğlu (10th Grade)

The History of Sorbonne

The College de Paris was established at the extraordinary beginning of the 13th century with the appearance of the union of Parisian educates and understudies, which competed with the education given inside the schools of the convent of Notre-Dame de Paris, on the Île de la Cité. This to begin with "college" had its claim directions and statutes, was organized into four assets (charitable expressions, law, pharmaceutical, and philosophy), and, even though it did not genuinely have

its claim buildings, took root on the cleared out bank of the Seine. To welcome understudies who came from all over Europe that were assembled in "nations", various colleges were made on the inclines of the Montagne Sainte-Geneviève. Established by Robert de Sorbon, the expert of logic, and seen by majestic control in 1257, it has to be the foundation of the Workforce of Philosophy. The "Sorbonne" college picked up an impressive notoriety, contributing to the European impact of the College of Paris. The educational places connected to the different other resources were scattered around the same area, as the colleges developed in number, a ceaseless development until the 17th century, when libraries and address corridors were made. The 17th century checked an imperative organized within the physical history of the Sorbonne: having gotten the chief of the Sorbonne College in 1622, Cardinal de Richelieu commissioned the architect Jacques Lemercier to remodel and join together all the dissimilar buildings that made up the college at the time. Eminent, a baroque-inspired domed chapel (1635-1642) was made within the heart of the remodeled Sorbonne. Within the second half of the 18th century, the College set up its central command within the premises of the Collège Louis-le-Grand, which had been cleared out empty by the removal of the Jesuits in 1762, but no major venture has however changed the put involved by the different resources within the Latin Quarter. I have to say that SIMUN journey at Sorbonne Pantheon was a life-changing experience for me. A 4-day journey of high-level discussions and negotiations in committees, guided by Sorbonne's motto: 'Omnibus sapientia, unicuique excellentia' or 'knowledge for all, excellence for each.' helped me to gain incredible memories and friendships. Katya Mentşe (10th Grade)

Gomidas Memorial and Yerevan Park

At the heart of Paris, there's a spot that's really special for us Armenians and it's the Gomidas Memorial in Yerevan Park. This place is all about honouring Gomidas Vartabed, also known as Gomidas, who has a very important place in Armenian music. He was born in 1869 and spent his life collecting and saving tons of traditional Armenian songs and dances to keep the culture alive. But, sadly, he also had to went through the Armenian Genocide in 1915, which really affected him. The

memorial, put up in 1968, is there to remember what happened during the genocide and to celebrate Gomidas's amazing contributions to Armenian culture and music. And guess what? Right around the memorial is Yerevan Park, a peaceful spot with the view of Eiffel Tower in the middle of Paris named after Armenia's capital. It's got lots of trees, peaceful paths to walk on, and even some calm water features. It's like a little piece of Armenia right in the middle of Paris. So, the Gomidas Memorial and Yerevan Park? They're not just places to hang out, they're reminders of where we come from and celebrations of our heritage, bringing a bit of Armenia to Parisians and visitors alike. As Surp Haç Tbrebank Armenian High School it was a pleasure for us to be there and remember our ancestors and what they have gone through in order to keep our culture alive for us and the future Armenian generation.

Sesil Gündüz (11th Grade)

Cathédrale Notre Dame de Paris

Notre Dame Cathedral, also known as Cathédrale Notre Dame de Paris, is a magnificent example of French Gothic architecture. Under the direction of Bishop Maurice de Sully, construction began in 1163 and continued for two centuries until completion in 1345. Enriched over the centuries with sculptures and motifs, the cathedral has been attracting tourists to this day. Located in the Île de la Cité, Notre Dame

has long served as a spiritual and cultural star for both Parisians and visitors. His long history has seen coronations, royal weddings and important events in French history.

An unfortunate accident on April 15, 2019 resulted in a violent fire that caused the building to suffer very serious damage. The destruction of this architectural structure shook the French first and then the whole world. However, in spite of the damage, efforts to regain the best of it have begun. The news, which shook the whole world, has not left behind donations and aid. Today, a comprehensive restoration effort is under way, combining traditional handicrafts and new technology to restore Notre Dame Cathedral and ensure its heritage survives for future generations. It was a pleasure for me to see this wonderful structure and delving into the depths of history.

Lorin Yelegen (10th Grade)

Madeleine Church

As a war memorial, Napoleon Bonaparte commanded the building of Madeleine Church. Napoleon planned to erect a temple of victory in honor of the French Army combatants. But after Napoleon's downfall, the project was repurposed for a number of different purposes.

A major role in Parisian religious and cultural life is played by the Madeleine Church. The Madeleine Church, a notable building in the center of Paris, was built between 1806 and 1842 under Napoleon Bonaparte's leadership. With its rectangular design and fifty-two columns, it is built in the Greek temple style, reflecting the majesty of the Roman temples.

Inside of the Madeleine Church was astonishing. It was my first time visiting such a gorgeous historical artifact. I was mesmerized by the ceilings, enormous columns, sculptures and three large domes. I have to say also that we were very lucky that there was a classical concert while we visited the church; so it was two birds with one stone.

Daniel Sivacioğlu (10th Grade)

The Arc de Triomphe

The Arc de Triomphe, adorned with sculptures and reliefs symbolizing significant periods and victories in French history, draws attention. François Rude's work "Le Départ de 1792" depicts the establishment of the First French Republic, while Antoine Étex's pieces represent Napoleon's triumphs and France's international relations. Inscriptions and embellishments surrounding the monument provide visitors with information about important events in French history and the construction process of the monument.

While the Arc de Triomphe architecture carries traces of the Neoclassical style, it is enriched with sculptures and decorations. Architects like Louis-Robert Goust, Jean-Nicolas Huyot, and Guillaume-Abel Blouet played significant roles in the construction and completion of the monument. Despite interruptions and changes during the construction process, the architectural structure of the monument was influenced, ultimately resulting in a magnificent piece.

Becoming a symbol of France's national identity, the Arc de Triomphe is famous for being the endpoint of the annual Tour de France bicycle race. Additionally, it hosts military parades during significant events like the French National Day and Bastille Day. Therefore, it holds great importance both architecturally and historically, and culturally. Visiting the Arc de Triomphe was an experience beyond comparison. Paris trip is incomplete without visiting this monument. We saved this for the last day we made photos and the memories are still dancing in my head.

Elin Alkanlı (10th Grade)

Mun Club Students at the Sorbonne International Model United Nations Conference

Our MUN Club students attended the SIMUN (Sorbonne International Model United Nations) conference, which was held in Paris, France between 11-14 April 2024.

MUN (Model United Nations) is an event held in many high schools and universities, where different committees of the United Nations are simulated by students and usually takes place in the form of a conference.

In Model United Nations, students step into the shoes of ambassadors from U.N. member states to debate current issues on the set agenda.

“Omnibus sapientia, unicuique excellentia” or “knowledge for all, excellence for each” was the Sorbonne’s motto and the agenda for this first edition. Through the values transmitted by this theme, our eight students discussed fundamental topics to create viable solutions for a greater future as the delegation of Australia, Japan, German, Bangladesh, Colombia, Mexico, Brazil and Argentina.

In this conference, which consists of ten sessions, our students represent The IOC- International Olympic Committee, UN Women and United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR).

- > **Sesil GÜNDÜZ** – Delegate of Australia International Olympic Committee
- > **Encil AMUROĞLU** – Delegate of Mexico International Olympic Committee
- > **Lina BOYACIYAN** - Delegate of Japan UN Women
- > **Katya MENTESE** – Delegate of Brazil UN Women
- > **Elin Alkanlı** – Delegate of Germany United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)
- > **Edvin Mikailoğlu** – Delegate of Argentina United Nations High Commissioner for refugees (UNHCR)
- > **Daniel SIVACIOGLU** - Delegate of Bangladesh United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)
- > **Lorin YELEGEN** – Delegate of Colombia United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)

We are back in our school, we have returned to our basics, but I believe that we are not the same people anymore. We are different from our old version. What I am trying to say is, during this journey, we have also discovered our True Self and grew up. Now, we are seeing beyond our world. SIMUN 2024 has been where I gained incredible memories. Participating and debating with other delegates was our main goal. The experience that we had there was an award to us. Debating with other delegates who came from other countries and especially debating with

university students was unforgettable. People who study International Relations showed us how to speak like a leader, how to catch everyone’s attention and how to react when another delegate points you a question. I was the delegate of Brazil and I am really honoured to be there. I could never ever forget that. After hours sitting and raising placards in your committees, the fun began with social events. This way, we had the chance to know our fellow delegates better.

We were not alone in this path. We had our two teachers and dear Surp Haç Tibrevank’s for-

mer graduates who have a foundation in Paris.

When I was a little girl I dreamt about going to Paris. Paris was my dream. Now, my wish came true. In this unforgettable journey, roads, buildings, the river Seine, and everything was like a film that we acted in. I can and will never forget this. It meant the world to me. I am really thankful to those who have made this happen. Thank you Surp Hac Armenian High School family.

Katya Menteşe

These last days have been the most unforgettable moments in my life. Some days were tiring and we barely got any sleep but still we've learned so much and had lots of fun. And I am grateful to the former Tibrevank graduates who were very hospitable and hosted us in their place. They made us feel like home even when we were away from our families.

Lorin Yelegen

Last week, I attended a SIMUN 202 in Paris conference and it was a wonderful experience. It was held in the Sorbonne Pantheon University. The committee speeches were structured based on the theme "knowledge for all, excellence for each".

First, we discussed women's rights. We had to do research before the conference. I read about different countries and their problems. During the conference, we acted as delegates and talked about solutions. Our MUN club teacher helped us a lot. They taught us how to speak confidently and respect other opinions. I am thankful to my school for giving us this chance.

I made new friends and learned about the world. It was not just about winning; it was about understanding and teamwork. I am proud of our school for organizing such a great event.

I hope to participate in more MUN conferences in the future. It is a good way to learn and meet new people.

Lina Boyacıyan

At SIMUN 2024 Paris, Engaging in diplomatic scenarios as the delegate of Germany, in UNCHR (United Nations High Commissioner for Refugees) allowed me to simulate theoretical knowledge in a practical setting, fostering a deeper understanding of global affairs. I gained rewarding experiences.

My chairs have been my rock. They have operated the committee meetings smoothly and gave feedback for our improvement. They were first time chairs and that made me think why wouldn't I be one in the future. I also loved my committee and worked as a good team with them and made friends from across the world.

Elin ALKANLI

Going to the Sorbonne International Model United Nations in Paris was a life changing experience for me. I gained a significant amount of knowledge and skill from the debates and views in the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), where I represented Bangladesh. Apart from seeing Europe and one of the amazing cities, Paris, the most amazing part was meeting Tibrevank graduates in France in person. They were amazing people. They were very friendly and extremely helpful. They are probably the reason I will remember this event and after all, I know I have a home in France.

Daniel Sivacioğlu

Attending SIMUN2024 was an unforgettable experience. In the IOC (International Olympic Committee) as a delegate I represented Australia. We discussed two topics that were about gender equity and host city commitments. In the sessions I both learnt a lot from the chairs and from the experienced delegates, who became my friends now.

During our visit we had the chance to make a short tour in Paris where we discovered the history as well as the beauty of the city Paris. I can't wait to continue my MUN journey with the knowledge I gained here. Last but not least, I am so happy to meet all the Tibrevank family in France. Thanks to you from the depths of my heart.

Sesil Gündüz

SIMUN 2024 was truly an unforgettable experience. As the delegation of Mexico, I would like to share my experiences and thoughts.

The first thing that took my attention was the staff members. The way that they treated us melted my heart. Chairs were always trying to encourage us with their thoughtful words.

However, at the beginning, being out of my comfort zone was challenging and scary.

Thanks to my chairs and advisers, as the conference continued I got more comfortable and brave in my words.

Additionally, the ambiance of the Sorbonne University helped delegates absorb the topics throughout the conference. Seeing delegates, which are now my friends, passionately defending their country's thoughts, also made me want to engage more.

At the end of the conference I was full of enjoyment. I gained new points of views, a bunch of new friends and a great feeling that I could not describe. I was a bit sad though, because it had an ending but I remind myself that it is also a new big journey that just started.

Angel Amuroğlu

In the SIMUN 2024 Paris conference I had a great time which I will never forget.

Meeting amazing highschool and university students from all over the world, debating about real world problems helped me gain some skills. I gained more confidence, I am more comfortable while speaking in public now and I have improved my English. In conclusion, except for sleepless nights, I am truly blessed that I have had one of the unforgettable experiences of my life. Last but not least Paris is a truly amazing city. I am so happy to be here.

Edvin Mikailoğlu

Kaiserin Theophanu:

Armenische Prinzessin auf dem deutschen Thron (ca. 959 bis 991)

Theophanus Herkunft

Theophanu wurde etwa 959 geboren. Sie war die Nichte des Johannes Tzimiskes, eines einflussreichen armenischen Generals. Dessen Vetter Nikephoros Phokas hatte 963 nach dem Tod des Kaisers Romanos II. den byzantinischen Thron bestiegen, die Kaiserinwitwe geheiratet und damit die Vormundschaft über den unmündigen Thronerben Basileios (Kaiser 976 - 1025) erhalten. Nikephoros Phokas wurde 969 ermordet; Johannes Tzimiskes selbst ergriff die Macht und wurde Kaiser (969 - 976). Kaiser Johannes (Howhannes) Tsimiskes (geb. 925, gest. 976) stammte aus dem armenischen Fürstenhaus der Kurkuas (armenisch Gurgen). Kaiser Johannes Tsimiskes hat sich um die Freundschaft mit dem Deutschen Kaiserhaus und um einen stabilen Frieden bemüht. Er hat nicht nur gefördert, dass Theophanu zur deutschen Kaiserin wird, sondern er hat auch einige seiner engen Vertrauten und Verwandten der jungen Kaiserin zur Verfügung gestellt, damit sie ihr mit Rat und Tat zur Seite stehen. Diese Leute haben der Kaiserin Theophanu und damit auch dem Deutschen Kaiserhaus aufrichtig gedient. Besonders bekannt unter ihnen ist der Armenier Niketas Kurkuas (Gurgen). Theophanu entstammte also dem byzantinischen Militäradel und wurde wohl am Hof von Byzanz in der Umgebung der kaiserlichen Familie erzogen. 972 wird Theophanu Persönlichkeit der deutschen Geschichte durch ihre Hochzeit mit Otto II. (geb. 955), der schon 967 von seinem Vater Otto I. (936 - 973) zum Mitkaiser gekrönt wurde.

Theophanu'nun kökeni

Theophanu yaklaşık 959 yılında doğdu. Kendisi etkili bir Ermeni general olan Johannes (Howhannes) Tzimiskes'in yeğeniydi. Johannes (Howhannes) Tzimiskes'in kuzeni Nikephoros Phokas, 963'te imparator Romanos II'nin ölümün-

den sonra Bizans tahtına çıktı, dul olan imparatoriçe ile evlendi ve böylece yetişkin olmayan Basileios (imparator 976 - 1025) üzerinde vesayet hakkını elde etti. Nikephoros Phokas 969'da öldürüldü; Johannes (Howhannes) Tzimiskes kendisi iktidarı ele geçirdi ve imparator oldu (969 - 976). İmparator Johannes (Howhannes) Tsimiskes, Ermeni prens ailesi Kurkuas'tan (Ermenice Gurgen) gelmekteydi. İmparator Johannes Tsimiskes, Alman İmparatorluğu ile dostluk kurmaya ve istikrarlı bir barış sağlamaya çalıştı. Sadece Theophanu'nun Alman imparatoriçe olmasını teşvik etmekle kalmadı, aynı zamanda genç imparatoriçeye yardımcı olmaları için bazı yakın arkadaşlarını ve akrabalarını onun hizmetine sundu. Bu hizmetliler imparatoriçe Theophanu'ya ve dolayısıyla Alman İmparatorluğu'na içtenlikle hizmet ettiler. Onlardan özellikle bilineni Ermeni Niketas Kurkuas (Gurgen) 'dir. Theophanu, Bizans askeri soylusundan gelmekteydi ve muhtemelen Bizans sarayında imparatorluk ailesinin çevresinde yetiştirilmişti. 972'de Theophanu, Otto I'in (936 - 973) tarafından 967'de ortak imparator ilan edilen oğlu Otto II (d. 955) ile evlenmesiyle Alman tarihinde bir figür haline geldi.

Theophanus Beziehung zu Köln

Die letzten Verhandlungen führte Gero, Erzbischof von Köln (970 - 976). Er leitete die Gesandtschaft, die Theophanu 972 von Byzanz feierlich nach Rom brachte; dort fand die Hochzeit mit Otto II. Statt. Die Gesandtschaft brachte fürstliche Geschenke aus Byzanz mit, darunter auch Reliquien des heiligen Pantaleon. Erzbischof Gero, der Brautführer wird Theophanu berichtet haben, dass in Köln eine diesem Heiligen gewidmete Kirche eingestürzt war und wieder neu errichtet wurde. Mit Theophanus finanzieller Unterstützung konnte die wieder aufgebaute Kirche durch eine Apsis und das beeindruckende Westwerk erweitert.

Die besondere Beziehung Theophanu zu St. Pantaleon zeigte sich schließlich darin, dass die

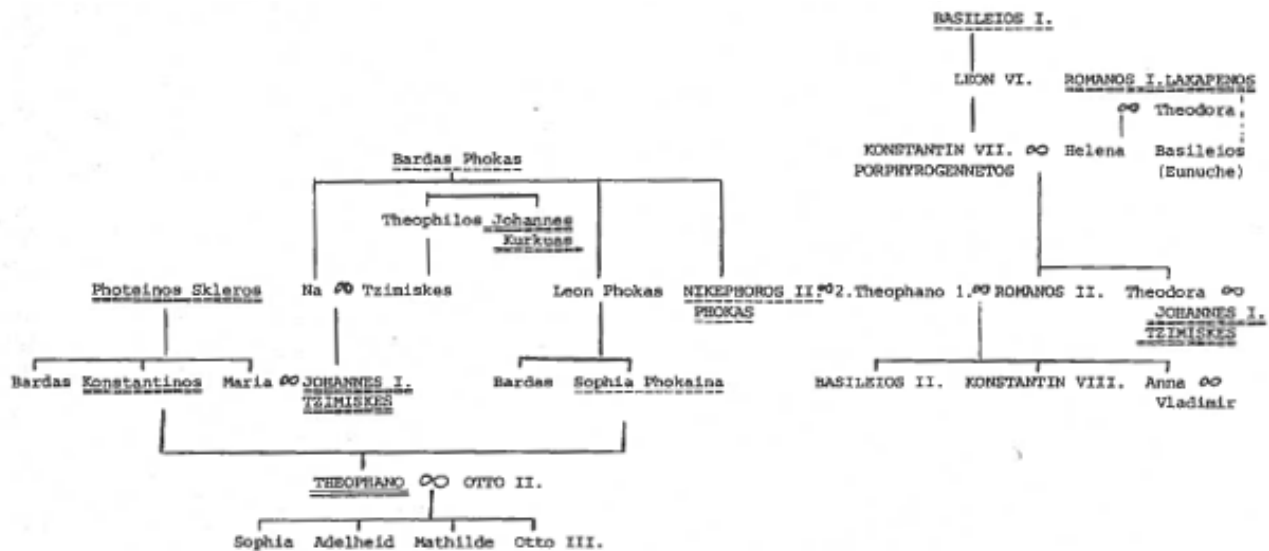
Kaiserin nach ihrem Tod am 15.06.991 in Nymwegen in dieser Kirche beigesetzt wurde. Ihre Gebeine ruhen heute in einem modernen Sarkophag im südlichen Querhaus der Kirche. Das Steinrelief der Stirnseite zeigt Christus mit Otto und Theophanu mit zwei Kirchen, St. Pantaleon und der Hagia Sophia aus Byzanz/Konstantinopel.

Theophanus'un Köln ile olan ilişkisi

İlişkilerdeki görüşmeleri Köln Başpiskoposu Gero (970-976) yaptı. 972 yılında Theophanu'yu Bizans'tan Roma'ya getiren elçilik onun tarafından yönetildi; orada Otto II ile evliliği gerçekleşti. Elçilik Bizans'tan hediyeler getirdi, bunlar arasında Aziz Pantaleon'un kalıntıları da vardı. Gero, gelin alayının lideri Theophanu'ya, Köln'de bu Aziz'e adanmış bir kilisenin çöküğünü ve yeniden inşa edilebileceğini bildirdi. Theophanu'nun maddi desteğiyle yeniden inşa edilen kilise, apsis ve etkileyici batı çalışması ile genişletildi. Theophanu'nun Aziz Pantaleon'a olan özel ilgisi sonucunda ölümünden sonra 15.06.991 tarihinde kendisi Nijmegen'de bu kilisede defnedildi. Kemikleri bugün kilisenin güney transeptinde modern bir lahitte istirahat etmektedir. Cephedeki taş kabartma, Otto ve Theophanu ile İsa'yı, St. Pantaleon ve Bizans/İstanbul'daki Ayasofya kiliseleriyle göstermektedir.

Hintergründe der Heirat mit Otto II.

Das antike Imperium war 396 geteilt worden in ein ost- und ein weströmisches Kaisertum. Damit sollte die Idee eines einheitlichen Kaisertums nicht aufgegeben werden; nach dem Untergang des weströmischen Reiches 476 blieb aber Byzanz die einzige Nachfolge des Imperium Romanum. Erst die Wiederbelebung des west-

römischen Kaisertums durch die Karolinger und in der Nachfolge durch Otto I. brachte die Konkurrenz zweier Kaisertitel. Ziel Ottos war die Anerkennung seines westlichen Kaisertitels durch Byzanz. Es ging dabei keineswegs nur um die ideelle Seite; ebenso wichtig waren territoriale Ansprüche. Teile Süditaliens (Apulien und Kalabrien) gehörten zum Hoheitsgebiet von Byzanz, das zusätzliche Ansprüche anmeldete, während Otto Ansprüche auf ganz Italien aus seinem Kaisertitel ableitete. Es hatte auch schon erste militärische Auseinandersetzungen gegeben. Für uns entscheidend ist der Versuch Ottos, seit etwa 967 durch Verhandlungen mit Byzanz eine Einigung zu erzielen. Die sollte durch eine Heirat seines Sohnes (Otto II.) mit einer byzantinischen Kaisertochter bekräftigt und damit gleichzeitig das westliche Kaisertum als ebenbürtig anerkannt werden.

Theophanu' nun Otto II ile Olan Evliliğinin Arka Planı

396 yılında Roma İmparatorluğu doğu Roma İmparatorluğu ve batı Roma İmparatorluğu olarak ikiye bölündü. Böylece birleşik bir imparatorluk fikri terk edilmedi; ancak 476 yılında Batı Roma İmparatorluğu çöktü ve Bizans tek Roma İmparatorluğu'nun mirasçısı oldu. Karolenjler ve Otto I'in Batı Roma İmparatorluğu'nu yeniden canlandırmasıyla iki imparatorluk arasında rekabet çıktı. Otto, Bizans'ın Batı

İmparatorluğu'nun ünvanını kabul etmesini istedi. Bu sadece ideolojik bir konu değildi; toprak talepleri de önemliydi. Güney İtalya'nın bazı bölgeleri (Apulia ve Calabria) Bizans'ın egemenliği altındaydı ve daha fazlası talep edildi. Otto, imparatorluk ünvanından tüm İtalya üzerinde hak iddia ediyordu. İlk askeri çatışmalar da bunun üzerine başladı. Daha sonra yaklaşık 967 yılından itibaren Bizans ile müzakereler yoluyla bir uzlaşma sağlanmaya çalışıldı. Çözüm, Otto'nun oğlu Otto II. ile bir Bizans imparatorunun kızının evlilik yoluyla elde edilecekti ve böylece batı imparatorluğunun eşit olduğunu garanti edecekti.

Theophanu – Gattin von Otto II.

973 ist Otto II. nach dem Tod seines Vaters Kaiser. Theophanu trägt jetzt den Titel *consors regni* (am besten wohl: teilhabend an der königlichen Herrschergewalt). Dass zwischen Otto und Theophanu ein menschlich wie politisch gutes Verhältnis geherrscht haben muss, belegen viele Urkunden, in denen sich Otto ausdrücklich auf Theophanu bezieht. In einigen Urkunden gilt Theophanu sogar als *coimperatrix* als Mitkaiserin. Otto und Theophanu hatten vier Kinder. Adelheid (977-1032) wurde Äbtissin von Quedlinburg und Gandersheim. Die zweite Tochter Sophia (978-1039), Äbtissin in Gandersheim und Essen, war die erste deutsche Prinzessin mit diesem griechischen Namen. Eine

dritte Tochter Mathilde (979-1024) heiratet den Pfalzgrafen Ezzo. Das vierte Kind war endlich 980 derersehnte Thronfolger, der schon aus dynastischen Gründen den Namen Otto bekommen musste. Bereits 983 ließ der Vater auf dem Reichstag zu Verona seinen dreijährigen Sohn zum König wählen. Wenige Monate starb Otto II., erst 28 Jahre alt, an Malaria. Ottos plötzlich-er und früher Tod brachte für Theophanu eine völlig neue Situation. Bisher war sie einflussreiche Gattin des Herrschers; jetzt ist sie Witwe des Kaisers und die entscheidend Verantwortliche für die Erziehung des dreijährigen Königs bis zu dessen Regierungsfähigkeit mit 16 Jahren. Nur durch eine solche Vormundschaft konnten im europäischen Mittelalter Frauen die Regierungsgeschäfte eigenständig leiten.

Theophanu - Otto II.'nin Eşi

973 yılında Otto II. imparator oldu. Theophanu artık krallık ünvanı (consors regni) taşımaktaydı. Bu, artık kraliyet hükûmetine katılımı anlamına gelmekteydi. Otto ve Theophanu arasında hem insanca hem de siyasi olarak olumlu bir ilişki olduğunu gösteren çok sayıda belge vardır ve Otto bazı belgelerde Theophanu'ya açıkça atıfta bulunur. Theophanu hatta bazı belgelerde coimperatrix (ortak imparatoriçe) olarak geçer. Otto ve Theophanu dört çocuğa sahipti. Adelheid, 977'den 103'e kadar Quedlinburg ve Gandersheim

manastırlarının başrahibesi olarak görev yaptı. İkinci kızları Sophia (978-1039), Gandersheim ve Essen manastırlarındaki Yunanca ismi olan ilk Alman prensesiydi. Üçüncü kızları Mathilde, 979'dan 1024'e kadar yaşadı ve Palatine Kontu Ezzo ile evlendi. 980 yılında, arzulanan taht varisi olarak beklenen dördüncü çocukları Otto dünyaya geldi. 983 yılında babası Verona'daki Reichstag'da üç yaşındaki oğlunu kral olarak seçti. Otto II. birkaç ay sonra sıtmadan öldü. Sadece 28 yaşındaydı. Otto'nun beklenmedik ve erken ölümü, Theophanu için tamamen yeni bir durum yarattı. O zamana kadar hükümdarın güçlü eşi; şimdi imparatorun dul eşi ve üç yaşındaki kralın 16 yaşına kadar yetişkinliğe erişene kadar eğitiminden sorumlu kişi oldu. Böyle bir vasiyetle, Avrupa ortaçağında kadınlar ancak kendi başlarına yönetim işlerini yürütebilirdi.

Theophanu – Vormund von Otto III.

So tragisch der Verlust des Gatten für Theophanu sicher war, nur durch dessen Tod konnte sie für elf Jahre die Reichsgeschicke leiten. Zunächst bedeutet dies die Sicherung der Macht für sich und den Sohn, denn es gab keine festen Regeln für eine solche Vormundschaft. So hat denn auch ein Vetter Otto II., Heinrich von Bayern, dem die Nachwelt den Beinamen der "Zänker" gab, den jungen König entführt, um sich selbst zum Vormund und damit auch zum Regenten zu machen. Dabei spielten Rivalitäten zwischen Theophanu und ihrer Schwiegermutter, Kaiserin Adelheid, eine wichtige Rolle, ebenso natürlich der Versuch, Theophanu als „Fremde“ (heute würde man sagen als Ausländerin) von solchen Positionen fernzuhalten. Es ist der deutlichste Beweis für das Ansehen Theophanus als Herrscherin und als Persönlichkeit, dass sie in der folgenden eineinhalbjährigen Auseinandersetzungen die Mehrheit der Reichsfürsten auf ihre Seite ziehen, damit ihre Herrschaft festigen und Heinrich zwingen konnte, das Kind Otto seiner Mutter

zurückzugeben. Sechs Jahre lang (984-991) regierte Theophanu als von allen Seiten anerkannte Kaiserin in der Vormundschaft ihres Sohnes. Sie setzt die Schwerpunkte der Politik ihres Gatten fort. Sie schützt die Ostgrenzen gegen immer wiederkehrende Aufstände. Sie kann auch den Frieden für die Westgrenzen sichern. Dieser ist sehr stark gefährdet, als nach dem Tod Ludwig V. 987, der keine Erben hinterlässt, in der Auseinandersetzung zwischen Karolingern und Kapetingern sich Hugo Capet mit Unterstützung Theophanus als französischer König durchsetzt. 991 stirbt Theophanu. Otto III. ist noch nicht „volljährig“. Seine Großmutter, Kaiserin Adelheid, übernimmt bis 996 die Vormundschaft. Nur sechs Jahre eigener Regierungszeit verbleiben Otto, der schon 1002 unverheiratet und ohne Erben stirbt. Durch die kurze Regierungszeit ihres Mannes wie ihres Sohnes werden der politische Einfluss und die Bedeutung Theophanus für Mitteleuropa besonders deutlich. Vielleicht war sie die bedeutendste Kaiserin des europäischen Mittelalters; sicher gehört sie zu den herausragenden Frauen des Mittelalters.

Theophanu - Otto III'nin Vasisi

Eşinin kaybı ne kadar trajik olsa da, sadece onun ölümüyle 11 yıl boyunca imparatorluğun kaderini yönetebiliyordu. Başlangıçta, bu, kendisi ve oğlu için iktidarın güvence altına alınması anlamına geldi, çünkü böyle bir muhafazakarlık için sabit kurallar yoktu. Örneğin, Otto II' nin bir kuzeni olan Heinrich von Bayern, genç kralı, kendisini vasi yapabilmek için kaçırmıştır. Theophanu ile kayınvalidesi, İmparatoriçe Adelheid arasındaki rekabet önemli bir rol oynadı ve tabii ki, "yabancı" olarak (bugün bir yabancı olarak söylenebilir) Theophanu'yu bu tür pozisyonlardan uzak tutmaya çalıştı. Theophanu'nun hükümdar ve kişilik olarak tanınmasının en net kanıtı, bir buçuk yıllık çatışmalarda imparatorluk prenslerinin çoğunluğunu taraflarına çekip, egemenliğini güçlendirmek ve Henry'i çocuğu Otto'yu annesine geri vermesi için

zorlamak olmuştur.

Altı yıl boyunca (984-991) Theophanu, tüm taraflar tarafından tanınan bir imparatoriçe olarak hüküm sürdü. Eşinin siyasetteki önceliklerini devam ettirdi. Doğu sınırlarını tekrarlanan ayaklanmalara karşı korudu. Batı sınırları için de barışı sağlayabildi. Ludwig V. 987'nin ölümünden sonra, hiçbir mirasçı bırakmamıştı ve bu durum Karolingern ve Kapetingernler arasında çatışma yarattı. Vaziyet tehlikeye girdiğinde Hugo Capet, Theophanus'un desteğiyle Fransa kralı olarak iktidara geldi.

991 yılında Theophanu öldü. Otto III henüz yetişkin değildi. İmparatorluğu büyükannesi İmparatoriçe Adelheid, 996 yılına kadar muhafaza etti. Otto, 1002 yılında evlenmemiş ve mirasçısı olmadan öldü. Kocasının ve oğlunun kısa iktidar süreleri, Orta Avrupa'da Theophanus'un siyasi etkisi ve önemi özellikle belirgin kılmıştır. Belki de Avrupa Orta Çağının en önemli imparatoriçesiydi.

1. Otto II. und seine Gemahlin Theophanu, von Christus gekrönt und gesegnet. Relieftafel aus Elfenbein, um 982/983. (Musée National du Moyen Âge - thermes & hôtel des Cluny, Paris)

Otto II. ve eşi Theophanu, Mesih tarafından taçlandırılmış ve kutsanmış. 982/983 civarında fildişi bir kabartma levha. (Orta Çağ Ulusal Müzesi - Cluny Termal Binaları & Oteli, Paris)

2. Heiratsurkunde von Theophanu und Otto II.

Theophanu ve Otto II'nin evlilik belgesi.

3. Statue der Theophanu vor der Marktkirche in Eschwege. Theophanu'nun Eschwege'deki Markt Kilisesi önündeki heykeli

4. Figur der Theophanu am Rathausurm, Köln. Theophanu'nun Köln'deki Belediye Sarayı Kulesi'ndeki figürü

5. Sarkophag von Kaiserin Theophanu, St. Pantaleon, Köln. Theophanu'nun lahdi, St Pantaleon, Köln

6. Eine Steinplatte erinnert in Magdeburg an Kaiserin Theophanu, die Frau des deutschen Kaisers Otto II.

Alman İmparatoru Otto II'nin karısı olan İmparatoriçe Theophanu'yu Magdeburg'da anan taş bir levha.

7. Sie war von klarem Verstand, sehr beredt und von großer Schönheit." Kaiserin Theophanu aus Byzanz

"Açık fikirli, çok güzel konuşan bi-riydi ve muhteşem bir güzelliğe sahipti." Bizans İmparatoriçesi Theophanu.

Hrsg-Hazırlayanlar:
Lorin Yelegen, Daniel Sivacioğlu,
Edvin Mikailoğlu

ԿԵԱՆՔԸ

Ահռելի ձայն մը կ'իմացուի
Ուրկէ՞ կու գայ, դէպի ո՞ւր
կ'երթայ
Չենք գիտեր,
Շատ ալ հոգ չենք ըներ...

Ի՞նչ է պատահածը, ո՞վ է
մահացողը
Կամ ո՞ր տունն է՝
Իր բոլոր անցեալին հետ
կորսուած...
Ոչ մէկը գիտենք

Բայց անհոգօրէն կը
շարունակենք մեր կեանքին...

Մատլինա Կէզ
12Ա դասարան

ԴԺԲԱԽՏԱԲԱՐ ՍՈՐՎԵՑԱՅ

Քեզմով սորվեցայ, թէ
Ինչ կը նշանակէ խնդալը,
ապրիլը
Եւ ես կրկին քեզմով սորվեցայ
Ինչ կը նշանակէ կարօտը,
ցաւը

Լալը...

Սէսիլ Կիւնտիզ
11Բ դասարան

ԴՈՒՆ

Աստղին լոյսը տուողը՝ դուն
Շունչս տուողը՝ դուն
Բոլոր երգերս՝ դուն
Առած շունչիս մէջ դուն, ամէն
բան դուն...:

Քեզի հետ արթնցայ
Քեզի հետ քնացայ
Քեզի հետ ապրեցայ եար...

Աստղի նման փայլուն,
Թիթեռնիկի պէս անմեղ,
Մեր սէրը յաւերժ,
Մեր երջանկութիւնը յաւերժ:

Միշա Թօփչու
9րդ դասարան

ՄԵՐ ԿԵԱՆՔԸ

Ինչո՞ւ աշխարհ կու գանք: Պարտականութի՞ւն մը
լրացնելու համար: Չեմ կարծեր, թէ բոլորս ընտրուած
անձեր ըլլանք: Մենք չփափաքեցանք աշխարհ
գալ: Մենք, մեր ընտանիքին տուած որոշումներուն
հետեւանքներն ենք: Կը խորհիմ թէ կը ծնինք
կարգ մը յատկութիւններով եւ ասոնք փոխել ալ
շատ կարելի չէ: Պէտք է մենք մեզի ընդունինք մեր
այս յատկութիւններով: Ապրինք ինչպէս որ կը
փափաքինք, ընենք ինչ որ կ'ուզենք, չազդուինք
ուրիշներէն եւ ուրիշներուն խօսքերէն, մտածումներէն:
Միայն այսպէսով կեանքը կրնայ դառնալ աւելի
ընդունելի:

Էտվին Միքաիլօղլու
10րդ դասարան

ՅԻՇԵՆՔ ՍԱՅԱԹ ՆՈՎԱՆ

Սայաթ Նովա բուն անունով Յարութիւն Սայաթեան ծնած է 14 Յունիս 1712ին, Թիֆլիսի մէջ: 18րդ դարու կարեւոր հայ բանաստեղծ եւ երաժիշտ է: Հայ էր բայց կը բնակէր Վրաստանի մէջ: Իր երգերուն մեծ մասը Ատրպէյճանի թրքերէնով պատրաստուած են: Իսկ բանաստեղծութիւնները գրած է՝ հայերէնով, վրացերէնով, ատրպէյճանի

թրքերէնով եւ պարսկերէնով: Իր անունը ունի՝ «Երաժշտութեան Թագաւոր» իմաստը: Կրօնապաշտ հասարակութեան մը մէջ մեծցած ըլլալով հանդերձ, իր գործերը աշխարհիկ եւ վիպապաշտ էր: Ան կը պատկանէր արհեստագէտ ընտանիքի մը:

12 տարեկանին սորված է ջուլիսակութիւն: Ինքը փոքր տարիքէն սկսեալ երաժշտութեան հակում ունէր: Մինչեւ երեսուն տարեկան կատարելագործեց աշուղական արուեստը: Սորված է եղանակներ, պարզ ու խառն չափեր: Երկար տարիներ շրջած է Մերձաւոր Արեւելքի մէջ: Այցելած է՝ Պարսկաստան, Հնդկաստան եւ Օսմանեան Կայսրութիւն: Ան ներկայ գտնուած է նաեւ հայ աշուղներու հովանաւոր Մշոյ Սուրբ Կարապետ վանքը՝ Տարօն: Պաշտօնեան էր Վրաստանի թաւագոր Բ. Հերակլի: Բայց երբ սիրահարուեցաւ թագաւորի աղջկան, զինքը

գործէն հեռացուցին: 1766 թուականին արտագրած է Աստուածաշունչի հատուածներէ բաղկացած ժողովածոյ մը: Իր նշանաւոր գործերէն են՝ Քամանչան եւ Նագանին: Ունի 200է աւելի երկեր:

Լիա Բորդագալեան
Զրդ դասարան

ՊԱՏԱՌ ՄԸ ՊԱՆԻՐ ԵՒ ՀԱՅԻ ՓՇՐԱՆՔՆԵՐ

Գիւղը կ'ապրէր աղքատ ընտանիք մը: Այս ընտանիքը ունէր Գարին եւ Քրիսթին անունով երկու աղջիկ զաւակներ: Աղջիկներու հայրը շատ հիւանդ էր, այս պատճառով ալ անգործ էր՝ աշխատելու կարողութիւն չունէր: Մայրն ալ հարուստ ընտանիքներու տունը կ'աշխատէր եւ կը կատարէր

իրենց տան մաքրութիւնը: Մայրը այս աշխատութեան առընթեր կը պատրաստէր համով հացեր ու զանոնք կը ծախէր: Հացերու փշրանքներն ալ կու տար թռչուններուն:

Օր մը մայրը Գարինին ձեռքէն բռնելով կ'երթայ գործի: Մայրը կը զգուշացնէ Գարինը թէ տան մէջ եթէ իրեն բան մը հրամցնեն շնորհակալութիւն յայտնէ ու չառնէ: Գարինը պատճառը կը հարցնէ, մայրն ալ կը պատասխանէ.

- Պէտք չէ առնես, մեզ չտես չկարծեն:

Ի վերջոյ կը հասնին տուն: Երբ Գարինը կը սկսի տան մէջ պտըտելու, հիւրասենեակին

մը մէջ կը տեսնէ հոյակապ պատրաստուած ճիւս սեղան մը՝ սեղանին վրայ տեսակ տեսակ պանիրներ, անուշեղէններ, երշիկ եւ շերտ շերտ հացեր: Գարինը նախ կը խորհի արդեօք այդ հացերը իր մայրիկի՞ն պատրաստածներն են: Բայց երբ կը մօտենայ սեղանին կը տեսնէ տարբերութիւնը: Այս հացերը փուռին հացերն են: Գարինը հիանալով կը նայի սեղանին: Ծիշդ այդ ընթացքին ձեռք մը կը զգայ իր ուսին վրայ: Կը տեսնէ թէ տանտիկինը ժպտով մը իրեն կը նայի ու կ'ըսէ.

- Եկո՛ւր զաւակս, եթէ անօթի ես միասին նախաճաշենք կամ քեզի համար պնակ մը պատրաստեմ երբ ուզես կ'ուտես:

Գարինը կը յիշէ իր մօր խօսքերը շնորհակալութիւն յայտնելով շուտով կը հեռանայ հոնկէ:

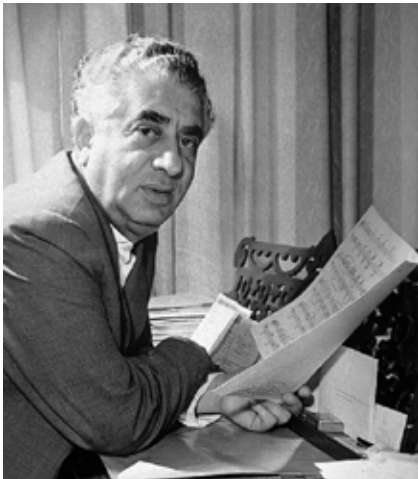
Երբ մայրիկը կ'աւարտէ իր գործերն ու կ'ելլէ տունէն, տանտիրուհին տոպրակ մը կ'երկնցնէ իրենց եւ բարի գիշեր մաղթելով կը գոցէ դուռը:

Պզտիկ Գարինը խանդավառութեամբ կը բանայ տոպրակը: Կը տեսնէ թէ տանտիրուհին իրենց համար պատրաստած է համով ուտելիքներ: Գարին ուրախութեամբ կը ձայնէ Քրիսթինին եւ ընտանեօք կ'ուտեն իրենց ճաշերն ու մայրիկին պատրաստած հացը:

Դալար Էօճալ
11Բ դասարան

ՃԱՆՕԹԱՆԱՆՔ ԱՐԱՄ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆԻ ՀԵՏ

Խաչատուրեանը 20-րդ դարու ամենածանօթ հայ երգահանն է: Ծնած է՝ 6 Յունիս 1903ին Վրաստան Թիֆլիսի մէջ: Մանկութիւնը եւ պատանեկութիւնը անցուցած է Թիֆլիսի մէջ՝ Կովկասի մշակութային բազմազգ մայրաքաղաքին մէջ, ապա 1921 թուականին

տեղափոխուած է Մոսկուա: Առանց սկզբնական երաժշտական գիտելիքներ ունենալու, ընդունուած է Գնեսինի պետական երաժշտական հիմնարկը, միաժամանակ սորվելով Մոսկուայի երաժշտանոցին մէջ:

Առաջին մեծ գործը եղած է «Դաշնամուրի կոնցերտը», որով յայտնի դարձած է նաեւ իր երկրին սահմաններէն դուրս: Ժամանակակիցներու խօսքերով՝ Խաչատուրեանի ոճը կը բնութագրուի գունագեղ ներդաշնակութեամբ, թովիչ ռիթմերով, գեղագիտութեամբ եւ զգացական մեղեդիներով:

Ան նաեւ եղած է առաջին հեղինակը հայկական թատերապարի, համերգական, նուագահանդէսի եւ ֆիլմի երաժշտութեան: Հետեւելով ռուսական երաժշտութեան սովորութիւններուն, ան իր ստեղծագործութիւններուն

մէջ լայնօրէն օգտագործած է հայկական եւ կովկասեան, արեւելեան եւ արեւմտեան Եւրոպայի, Մերձաւոր Արեւելքի ժողովուրդներուն ազգային երաժշտութիւնը:

Խաչատուրեան միջազգային ճանաչում ստացած է թատերապարի երաժշտութեան մէջ: Ըստ Ռ. Ատալեանի՝ Գայանէն եւ Սպարտակը անոր ամենայաջող ստեղծագործութիւններն են: Ըստ Ճոնաթան ՄաքՔոլլումի եւ Էնտի Ներսէսեանի՝ Խաչատուրեանի երաժշտութիւնը այս երկու թատերապարերուն համար կրնան ամենայն վերապահութեամբ դասուիլ հանրաժանօթ դասական երաժշտութիւններու շարքին. փաստ, որ ասոնք հաւանաբար միակ գործերն են, որոնց միջոցով աշխարհը իսկապէս կը տեղեկանայ հայկական երաժշտութեան մասին:

Մահացած է 1 Մայիս 1978ին Մոսկուա:

Գաղուած՝

https://hyw.wikipedia.org/wiki/Արամ_Խաչատուրեան

Ալիս Եօլուսէվէր

Յրդ դասարան

ԹԱԽԻԾ

Բոլորս կը ճանչնանք
տիպրութիւնը,

Կը խորհինք մեր
ապրածները...

Տխրութիւնն ու վիշտը կը
սպառէ

մարդուս հոգին...

Պարզ կ'երեւի դատել

Արդեօք մտածա՞ծ ենք մէկու
մը ապրածները...

Որքա՞ն քաջ է,

Որքա՞ն վախկոտ...:

Փաթօրինք, երկարենք ձեռքը
մեր

Շատ չուշացած,

Զանանք զգալ, տիպրութիւնը
մեր դիմացին

Օգնենք անոր,

Որ ուշ չըլլայ

Մեր ետին չմնան

զղջումներ, երանիներ

Հասկնալ ջանանք

Մենք զիրար...

Էլըն Ալգանլը

10րդ դասարան

ՃԱՄԱՆԱԿ

Փիլիսոփայությունը, մարդոց կարծիքներով կը ձեւաւորուի: Պէտք է մեր կարծիքները կարենանք պաշտպանել: Ես ալ կ'ուզեմ նիւթի մը շուրջ յայտնել իմ կարծիքները:

Մարդիկ կը բաժնուին երեք խումբի՝

Անցեալի կապուած մնացողներ,

Ներկայ ժամանակը ապրողներ

եւ

Ապագային մասին մտածողներ:

Ես կը նախընտրեմ նայիլ ապագային, որովհետեւ ըստ իս կեանքը երբեք չի կենար եւ միշտ կը շարունակէ: Ամենագէշը անցեալի կապուած մնալն է: Երբ միշտ խորհինք անցեալի մասին, չենք կրնար յառաջանալ, իսկ եթէ միայն ներկան ապրինք առանց ծրագրելու մեր ապագան, ոչիսկ առած կ'ըլլանք մեր ապագային մասին: Այս պատճառաւ ալ կը նախընտրեմ ձեւաւորել ջանալ իմ ապագան:

Աննա Մարի Քէշիշ
10րդ դասարան

ՍՈՒՐԲ ԶԱՏԻԿ

Ահա կու գայ Սուրբ Զատիկ Մեծ յոյսով, հաւատքով ու սէրով,

Սկսինք մեր պատրաստութեան Աղօթենք մեր ազգին համար:

Ճոխ սեղաններ սարքելով,
Պահք ու ծոմ պահելով
Աստուծոյ մեծ սէր ու յարգանքով
Դիմաւորենք Սուրբ Զատիկը:

Մեր մեծ տօնն է
Աղօթենք ու բարի ըլլանք,
որպէս հայու զաւակ:
Սուրբ Գիրքով, մեր եկեղեցիով
դիմաւորենք
Սուրբ Զատիկը:

Լիանա Եանար
10րդ դասարան

ՍԷՐ

Գէշ կամ լաւ բոլոր առումով,
Կը վազեմ դէպի քեզ,
Մինչեւ գիշեր կը խօսինք,
Ինծի բաւարար չի գար շատ անգամ:

Երբեմն քու մէկ ժպիտդ
Իմ ժպիտիս պատճառ,
Երբեմն ալ լսել քու ձայնը՝
Իմ սրտիս միակ ճար...:

Աննա Մարի Քէշիշ
10րդ դասարան

ՍԷՐ

Սէրս չի հատնիր քեզի
հանդէպ
Օրէ օր կը մեծնայ սէրդ իմ մէջ,
Փողոցը տեսայ քեզ առաջին անգամ
Կարծես սիրտս տեղէն պիտի ելլէր...
Կը ջանամ քեզի մօտենալ,
Դրացի ես, կը բնակիս իմ մօտ,
Կը վախճամ քեզի մօտենալ
Դուն ալ զիս կը սիրե՞ս
արդեօք:

Արեգ Գազանճեան
11Գ դասարան

ՏԵՍԱՐԱՆ

Կը տեսնե՞ս
տեսարանը,
Ծովու վրայ
ցոլացած
լուսնի լոյսը,
Վոսփորի
կամուրջի
կարմիր
լոյսը
Նկարի մը
նման...
Ճամբաները

թաց, տերեւները գետնի վրայ
Բոլոր մարդիկ պատուհանէն կը դիտէ դուրսը
Կը տեսնե՞ս տեսարանը...

Կը տեսնե՞ս տեսարանը
Մայրամուտը, երկնքին փոխուող գոյները
Կը զգա՞ք զեփիւրը, որ
Երեկոյան ծաղիկներու բուրմունքը կը
տարածէ...
Յետոյ ամէն կողմ մութ
Տուներու մէջ վարած լոյսեր
Լոյսեր տուներու մէջ...

Թամար Արաքո
11Գ դասարան

ՏԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆ

Տարբերութիւնդ տեսքէդ է
Կամ շարժումներէդ,
Դուն տարբեր ես բոլորէն
եւ տարբեր անոնց գիտցածներէն...

Քու ժպիտով
Կամ քու աչքերով
Տարբեր ես ինձ համար
Բոլոր անձերէն:

Տանիէլ
Սըվաճըօղլու
10րդ դասարան

ՎՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆ

Մեր կեանքին մէջ անպայման մէկու մը կը
վստահինք: Բայց մէկու մը վստահիլ որքա՞ն
դիւրին է: Այս հարցումին լուրջ պատասխան
մը գտնել դժուար է: Մեր շուրջիններու
վարուելակերպը, անձնաւորութիւնը որքա՞ն
լաւ կը ճանչնանք: Մէկու մը վստահիլ կապուած
է պարագաներու: Ես մէկու մը բոլորովին չեմ
կրնար վստահիլ, կ'ունենամ կասկածներ:
Ընտանիքի անդամներէն, դպրոցի ընկերներէն
մէկը կամ սիրահար մը, ինքզինքը փրկելու
համար մեզ դժուար կացութեան մէջ կրնայ
ձգել:

Անհատը բնականօրէն կ'ուզէ վտանգէ
հեռու մնալ ու զինքը ազատել գէշ դէպքերէ:
Դժբախտաբար կ'ապրինք եսասէր ու անիրաւ
անձերու հետ լեցուն աշխարհի մը մէջ: Կը
կարծեմ թէ այս գաղափարիս մէջ առանձին
չեմ: Բայց հարցը սա է՝ եթէ կ'ուզենք փոխել
կարգ մը բաներ՝ նախապէս փոխենք մենք
մեզի եւ մեր շուրջինները:

Գաթիա Մէնթէշէ
10րդ դասարան

ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ

Իմ կարծիքով ազատ ըլլալ դիւրին բան չէ այս
աշխարհին մէջ: Շատ մը սահմաններ, շատ
մը կանոններ կան եւ ասոնց մէկ մասն ալ կը
փոխուին երկրէ երկիր:

Մարդոց ազատութիւնը սահման մը ունի:
Ուրիշին լեզուին, կրօնքին, հագուելակերպին
չենք կրնար խառնուիլ: Մարդու մը
ազատութեանը իր ձեռքէն առնուիլը զայն
մեռցնելու նման բան մըն է: Մարդու մը կեանքը
ուզածին պէս ապրիլը, զայն երջանիկ կ'ընէ:
Ուրեմն եթէ ազատ չենք մեր վարմունքներուն
մէջ, մեր կեանքը
իմաստ մը
չ'ունենար:

Էլէն Թագըճը
11Ա դասարան

ԿՈՒ ԼԱՄ ԱՌԱՒՕՏՆ

Դէմքս կը ժպտի
Սիրտս կու լայ...
Կարօտ կայ սրտիս մէջ,
Ախ ամէն օր դժոխք է...
Ալ չեմ կրնար դիմանալ
Ես այսպէս ապրիլ
Կ'ուզեմ թռչիլ
Եւ ձեր մօտ հասնիլ. . . :

Էլէն Թագրճը
11Ա դասարան

ՎԱԽ

Կը հարցնեմ քեզի,
Ի՞նչ է պատճառը այս վախին
Ինչո՞ւ աս փախուստը
Անծանօթ այս խռովութիւնը:
Կը հարցնեմ քեզի
Իմ սէրս կը վախցնէ
Թէ ոչ մտածումների արգելք կ'ըլլան
զգացումներու. . . :
Թերեւս վախերդ կամ մտահոգութիւնների
Կուրացնէ աչքերդ. . . :

Լուին Ելեկեն
10րդ դասարան

Կ'ԱՆՑՆԻՆ ՕՐԵՐ

Աստղերը կը փայլին երկնքին վրայ
Քամին կը փչէ, օդը կ'երգէ
Գիշերը ունի հանդարտութիւն մը...
Օրերը կ'անցնին շուտով մը:
Առաւօտ կ'ըլլայ, մարդիկ կ'արթնան
Եւ պէտք է յոյս ունենան, որ կեանքը իրենց
հաճոյք տայ,
Թէ ոչ չեն անցնիր օրեր. . . :

Էտվին Միքաիլովու
10րդ Դասարան

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ԿԱՐՕՏ

Մարդիկ զանազան պատճառներով օտար
երկիրներ քաղաքներ իրենց հայրենիքէն
հեռանալու կրնան պարտադրուիլ: Ոմանք
իրենց գացած տեղերը կ'ունենան ատելի
լաւ պայմաններ եւ բնաւ չեն կարօտնար
իրենց հայրենիքը, ոմանք ալ որքան ալ
լաւ պայմաններու մէջ ապրին միշտ իրենց
մտքին մէջ կը պահեն իրենց հայրենիքը:
Օրինակ Զապէլ Եսայեանը Ֆրանսա ապրելով
հանդերձ միշտ կը կարօտնար իր ծննդավայրն
ու միշտ ետ կը դառնար Սկիւտար, իր
պատմութեան քննարկներուն մէջ:

Լուին Ելեկեն
10րդ դասարան

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

Հայրենիքը ոմանց համար մեծ կարեւորութիւն չունենար եւ այս անձերը իրենց հայրենիքին պատմութեանը մասին բնաւ տեղեկութիւն չեն ունենար: Իսկ ոմանց համար ալ շատ կարեւոր է իրենց հայրենիքը: Միշտ կը յարգեն իրենց մշակութային արժեքները, իրենց ճաշերը կ'եփեն, աւանդութիւնները անպակաս կը կիրարկեն, այսինքն իրենց անցեալին մեծ կարեւորութիւն կու տան: Երբ ժամանակ գտնեն կ'այցելեն իրենց հայրենիքը եւ իրենց կարօտը կը յագեցնեն:

Ժանին Կաթիլ Տէմիրճի
10րդ դասարան

Bizdeki Manug Arshile Gorky

Okulumuz Tiyatro Kulübü tarafından hazırlanıp sahnelenen “Bizdeki Manug Arshile Gorky” isimli performans; dans ve müzik gibi birçok disiplini birleştirerek oluşturulmuş sanat gösterisidir. Öğrencilerimizin okul müdürümüz Serkan Kıyıcı’nın tavsiyesi üzerine kulüp öğretmeni Tara Demircioğlu rehberliğinde hazırladıkları performans ünlü Ermeni ressam Arshile Gorky’nin hayatından esinlenilmiştir. Arshile Gorky, 1904 yılında Van Gölü’nün kıyısında bulunan Hormom köyünde doğar. Vaftiz ismi Manug Vosdanig Adoyan olan Gorky’nin babası Osmanlı’nın aldığı ağır vergiler dolayısıyla çalışmak için 1908’de ABD’ye göç etmiş ve bir daha geri dönmez. 1915 yılında ailesi ile beraber Eri van’a taşınırlar ve 3 hafta boyunca Echmiadzin Katedrali müstemilatında kalırlar. Katedralde kaldıkları zaman boyunca annesi Sushanik, katedralde bulunan sanat eserlerini küçük Gorky’ye gösterme fırsatı bulur ve Gorky ilk defa sanatla orada tanışır. En soğuk kış olarak tarihe geçen 1918-1919 yılları arasında anne Sushanik, bu zorlu şartlara daha fazla dayanamaz ve hayata gözlerini yumar. Yaşadıkları acı olaylardan sonra Gorky ve kız kardeşi

Vartoosh, Amerika’da Ermenilerin yaşadığı Water-town kasabasına yerleşirler. Orada 1 ay yaşadıktan sonra babası Setrag’ın yaşadığı Province’ye gider ve orda babasının bulunduğu bir fabrikada işe girer. Dil öğrenmesi için bir ilkokula yazılan Gorky okulda “ zavallı aç Ermeni çocuğu” gibi konuşmalar duymuş ve çok rahatsız olmuştur. Bu deneyim

sonucunda Gorky asıl kimliğini saklaması gerektiğini düşünmüş ve adını değiştirmeye karar vermiştir. Soyadını hayranı olduğu Rus yazar Maxim Gorky’den, adını da Ermeni kral Arshak ve Yunan mitolojisindeki Achille ‘den esinlenerek Arshile yapmıştır. Akademiye yeni ismi olan Arshile Gorky ile kaydolar ve herkes onu Rusya’dan kaçmış bir Gürcü, yazar Maxim Gorky’nin uzak akrabası olarak tanır. Gorky, Modern Sanatlar Müzesi’ ne verdiği sahte özgeçmişle sanat çevresine girer ve böyle kabul edilir. Amerika’da 1921-22 yılları arasında Rhode Adası Tasarım Okulu’nda, 1922-23 yıllarında Boston Güzel Sanatlar ve Tasarım Okulu’nda, 1924 yılında New York Ulusal Sanat ve Tasarım Akademisi’nde ve aynı yıl bu akademiye bağlı olan Grand Central Sanat Okulu’na devam etmiştir. Eğitiminin ardından bu okulda

hocalık yapmıştır. 1927 yılında ilk stüdyosunu New York Sullivan Caddesi’nde kiralamıştır ama daha sonra bu stüdyoyu bırakarak hayatının geri kalanı için daha büyük bir stüdyo tutmuştur. 1935-39 yılları arasında önemli binaların duvarlarına yaptığı resimler toplum tarafından tanınmasını sağlamıştır. 1943 yılında ilk kızı Maro doğmuş ve ailesiyle Virginia’daki çiftliği ziyaret ederek orada 100’den fazla çizim yapmıştır. 1944 yılında New York’a gelen Sürrealist akımın kurucusu Andre Breton ile yakın arkadaş olmuş ve bu akım onun üzerinde derin ve kalıcı bir etki bırakmıştır. 1945 yılında ikinci kızı Yalda doğar, birkaç ay sonra kızının adını Natasha olarak değiştirirler. Arkadaşı David Hare, Gorky’nin kendisine ait bir stüdyosu olması için Sherman’ daki bir ahır stüdyoya çevirir ancak 26 Ocak 1946’da çıkan talihsiz bir yangın sonucunda yirmiden fazla resmi ve kitapları yok olur. 1947 yazında arkadaşları “Cam Ev “ olarak bilinen evlerini Gorky için restore ederler ancak bu dönemde Gorky, depresyon belirtileri gösterir ve intihardan söz etmektedir. 1948 yılında geçirdiği trafik kazası sonucu boynu ve köprücük kemiği kırılır. Aynı zamanda evlilik sorunları depresyonunu

daha kötüleşmiştir. Yasamının sonuna doğru bağırsak kanserine yakalanır... Yaşadığı acılara dayanamayan Gorky, ardında “Hoşçakalın Sevdiklerim” yazan notu bırakıp 21 Temmuz 1948’de intihar etmiştir.

Derleyen : Sesil Gündüz

Bu oyuna hazırlanırken Arshile Gorky'nin resimlerini yorumladık ve bunun üzerine bir oyun hazırladık . Bunu yaparken sadece Arshile Gorky'nin resimlerine değil diğer ressamın da resimlerine farklı bakmaya başladım. Benim için anlamsız görünen fırça darbelerinin altında çok farklı anlamlar çıkabileceğini anladım ve bunu bu oyunla izleyicilere de farklı bakış açılarını gösterdiğimizi düşünüyorum.

Arlin Kirpikyan

Bu oyuna çalışmaya başlamadan önce Arshile Gorky’i tanıımıyordum, bu oyun sayesinde tanıdım ve Arshile Gorky’nin hayatı ve eserleri beni etkiledi. Oyunda Arshile’in hayatından, eserlerinden ve yaşadıklarından ilham aldık. Onun eserlerinin bizde çağırıştırdığı kelimeler ile bir şarkıyı yeniden yorumlayıp yazdık. Oyunda yaptığımız her hareketin Arshile’in hayatı ile bağlantısı bir anlamı vardı. Hem provalarda hem de oyunu oynarken çok eğlendim.

Alis Yolusever .

Bu oyunun hazırlık sürecinde çok şaşırdığım, çok eğlendiğim, kendimle ilgili çok şey keşfettiğim zamanlar geçirdim. Arshille Gorky'nin resimlerinden yola çıkıp yazdığımız kelimeler olsun anılar olsun ortak noktaları çok şaşırtıcıydı. Daha önce gördüğüm ve içinde bulunduğum tiyatro deneyimlerinden çok daha farklıydı. Süreç bazen çok zorlansa da çalışmalar çok yoğunlaşsa da eğlenerek ilerlediğimiz bir süreçti bence. Kendimiz dışında ekip içinde birbirimize kattığımız şeylerin de olduğunu düşünüyorum ben. Başta hiç tahmin etmediğim bir sonuç elde ettik. Başta adını bile bilmediğimiz bir sanatçının hayatından yola çıkıp kendi hayatımız ve hayal gücümüzle harmanlamak oldukça etkileyiciydi.

Lorin Yelegen

İlk olarak bize bir ressamın hayatını konu alacağız dediklerinde ve Arshile Gorky olduğunu öğrendiğimde açıkçası kim olduğunu merak ettim. Daha sonra kısa bir araştırma yapıp asıl adının Arshile Gorky olmadığını (Vostanik Manuk Adoyan) ve Ermeni asıllı bir ressam olduğunu öğrendiğim zaman çok şaşırdım. Neden farklı bir isim kullandığını da çok merak ettim. Oyun için çalışmalara başlayınca alışık olduğumdan farklı bir oyun kurguladık. Başta bu bana garip gelse de sonradan alıştım. Provalarla beraber Arshile Gorky'nin hayatını, duygularını ve sanatını daha iyi anlamaya başladıkça hem oyuna adaptasyonumuz daha kolay oldu hem de diğer oyuncu arkadaşlarımla olan bağım kuvvetlendi. Zaman geçtikçe anlatmak istediğimiz şeyleri daha da iyi ifade etmeye başladık ve tabii ki bu aşamada Oryort Tara'nın yönlendirmeleri bize çok yardımcı oldu. Oyunun ilk sahneleyeceğimiz gün çok heyecanlıydım ama oyun başladıktan sonra bütün heyecanım geçti ve oyunun bitiminde seyircilerin alkışları bize iyi bir iş çıkardığımızı gösterdi bu da benim için ayrı bir mutluluk oldu.

Jessica Sağlamoğlu

SAATLERİ AYARLAMA ENTİTÜSÜ

“Saatin kendisi mekan, yürüyüşü zaman, ayarı insandır... Bu da gösterir ki zaman ve mekan, insanla mevcuttur!”

Ahmet Hamdi Tanpınar

SAATLERİ AYARLAMA ENTİTÜSÜ'NE GENEL BAKIŞ

‘Saatleri Ayarlama Enstitüsü’ Ahmet Hamdi Tanpınar’ın 1961 yılında yazdığı önemli romanlarından birisidir. Eserin konusu zaman-insan ilişkisidir. Eserde Hayri İrdal’ın anıları anlatılmaktadır. Hayri İrdal’ın çocukluğu II.Ab-dulhamit döneminde geçer. Ve

yaşamı Cumhuriyet döneminde de devam eder. Eser dört bölümden oluşur: Büyük Ümitler, Küçük Hakikatler, Sabaha Doğru, Her Mevsimin Bir Sonu Vardır.

‘Saatleri Ayarlama Enstitüsü’ sembolik bir eserdir. Bireylerin yaşadığı değerler karmaşası, kimlik bunalımı, kurumların işleyiş mantığını çarpıcı bir biçimde eserde çarpıcı bir şekilde anlatılmaktadır. Tanpınar’ın diğer eserlerinde de kullandığı ironik dili ‘Saatleri Ayarlama Enstitüsü’nde de görmektediriz.

SAATLERİ AYARLAMA ENTİTÜSÜ OYUNU

Serdar Biliş’in yönettiği oyun tek perdeden oluşmaktadır. Oyunda Hayri İrdal’ı Serkan Keskin canlandırmaktadır.

Serkan Keskin romanda geçen tüm karakterleri tek başına canlandırmaktadır. Bu oyunda onlarca surete bürünen Serkan Keskin bizlere adeta bir oyunculuk şöleni vermektedir. Oyun; sinema ve

tiyatronun iç içe geçtiği çağdaş bir uyarlama olarak izleyicilerden büyük bir beğeni almıştır.

OYUN HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİMİZ

“Saatleri Ayarlama Enstitüsü” tiyatrosu, 20. yüzyılın önemli eserlerinden biri olarak kabul edilir. Bu oyun, Türk edebiyatının önde gelen yazarlarından Ahmet Hamdi Tanpınar’ın kaleminden çıkmıştır ve çağdaş Türk edebiyatının klasiklerinden biridir.

Oyun, bir zamanlar Osmanlı İmparatorluğu’nun başkenti olan İstanbul’da geçer. İstanbul, modernleşmenin etkisi altındadır ve insanlar arasında zaman algısında bir karmaşa yaşanmaktadır. Oyun, zamanın ne kadar kaypak ve belirsiz olduğunu vurgularken, aynı zamanda toplumun yaşadığı değerler krizini de yansıtır.

“Saatleri Ayarlama Enstitüsü”, sadece zamanın ölçülmesi ve düzenlenmesi üzerine değil, aynı zamanda insanların kişisel yaşamlarındaki dönüşümleri ve kimlik arayışlarını da ele alır. Karakterler, zamanın değişkenliği karşısında kendi kimliklerini bulma ve koruma mücadelesi verirler.

Oyun, çağdaş toplumun içinde bulunduğu kaotik durumu, zamanın akışındaki belirsizlikleri ve kişisel kimlik arayışlarını ustalıkla işlerken, izleyiciye derin düşündürücü bir deneyim sunar. Ahmet Hamdi Tanpınar’ın derinlikli dili ve sembolik anlatımı, izleyiciyi oyun boyunca içine çeker ve düşündürür.

Gülsima BAKIRCIOĞLU 11/B

Oyun, zamanın kavramsal derinliğini ve insan hayatı üzerindeki etkilerini ustalıkla işlemiştir. Karakterlerin geçmişle olan ilişkileri, gelecek kaygıları ve anlık yaşadıkları zaman arasındaki çatışma, biz seyircilere zamanın soyutluğunu ve insan psikolojisi üzerindeki etkilerini düşündürmektedir. Tanpınar’ın romanında olduğu gibi İstanbul’un atmosferini ve mekânlarını canlı bir şekilde yansıtmıştır. Sahne tasarımı ve atmosfer oluşturma, biz seyircileri o dönemin İstanbul’unun sokaklarında dolaşır gibi hissettirmektedir.

Oyun, romanın derinlikli karakter analizini sahneye taşımıştır. Ana karakterlerin içsel çatışmaları, arzuları ve korkuları biz seyircilerle etkileyici bir şekilde paylaşılmıştır. Bu sayede biz seyircilere karakterlerin ruhsal yolculuğuna tanıklık ettirmekte ve hoş bir deneyim yaşatmaktadır.

Oyun, Tanpınar’ın dil ve üslup zenginliğini resmen sahneye taşımıştır. Diyaloglar ve monologlar, romandaki edebi atmosferi korurken, aynı zamanda tiyatro formatına uygun şekilde düzenlenmiştir.

“Saatleri Ayarlama Enstitüsü” tiyatrosu, dönemin toplumsal ve kültürel yapısını eleştirel bir bakış açısıyla incelemiştir. Modernleşme sürecindeki çatışmalar, gelenekle modern arasındaki ça-

tışmalar ve bireyin toplum içindeki konumu oyunda önemli temalar olarak işlenmiştir. Biz seyircileri zamana tanık ettirmektedir.

Nehir BAKIRCI 11/B

ESERDE GEÇEN SÖZLER

“Kimse, her şeyiyle yaşayamaz; ama her şey, kimse için yaşar.”

“Her şeyin tadı, insanın çocukluğundan gelir.”

“Bazı insanlar vardır, onları ölümsüzlükten daha çok severiz.”

“Kimse yalnız değildir ki. Herkes en az iki kişidir.”

“Gelecek, geçmişe o kadar yakındır ki, birinin kokusu, diğerinin sesini bastırır.”

“Zamanın dışında yaşamak, zamanın en büyük emektarlığıdır.”

“Gelmiş ve geçmişin arasında sıkışıp kalmak da, bugüne mahkûm olmaktan daha zor bir şeydir.”

“Bir insanın acısını yüklenmek, onun mutluluğunu paylaşmaktan daha kolaydır.”

“Hayatta her şey vardır, sadece biraz sabır gereklidir.”

“Zamanın işleyişi, insanların unutmak için icat ettiği en etkili yoldur.”

“Bir insanın özlemi, zamanın en keskin silahıdır.”

“Zaman, bir yandan sizi ileri ittirirken, diğer yandan geri çeker.”

“Her an, aynı zamanda bir veda ve bir merhabadır.”

“Zaman, sadece saatlerin ilerlemesi değildir, aynı zamanda yaşamın izleriyle dolu bir yolculuktur.”

“Geçmiş, bir yük değil, bir mirastır; onu taşımak, geleceğe duyulan sorumluluğun bir ifadesidir.”

“Bir insanın gerçek kimliği, geçmişteki seçimlerinden ibarettir.”

“Hayat, bir zamanlar olanlarla değil, şu an yaşadıklarımızla ilgilidir.”

“Herkesin zamanı vardır; önemli olan, zamanı doğru kullanabilmektir.”

“Gelecek, bugünün tohumlarını ekenlerin mahsulüdür.”

“Yaşam, zamanın akışıyla değil, yaşadığımız anların derinliğiyle ölçülür.”

3. HAYK NIŞAN SPOR TURNUVASI

Satranç - Masa Tenisi - Ayak Tenisi - Dart

25-26 | **ÖZEL SURP HAÇ TİBREVANK**
NİSAN 2024 | **ERMENİ LİSESİ**

3. Hayk Nişan Spor Festivali

Festivale katılacak okulların öğrencilerinin aylardır beklediği Hayk Nişan Festivali sonunda geldi. İlk iki festivalde futbol ve satranç konseptli olup okul dışındaki mekanlarda yapılıyordu fakat ilk defa okulumuzda yapıldı. Festival branşları ayak tenisi, masa tenisi, dart ve satranç oldu. Tabi ki de herkes turnuvayı kazanmak ve şampiyon olmak ister, ve bu doğrultuda hedeflerine ulaşan okullar oldu ulaşamayan okullar oldu fakat ben bundan bahsetmek istemiyorum. Bence Hayk Nişan Spor Festivalinin bizlere ve diğer okullardaki öğrencilere verdiği en büyük katkı sosyalleşmek oldu. Bir çok kişi yeni arkadaşlar edindi beraber sohbet etti ve oyunlar oynadı. Hatta ben ve arkadaşım Kayra Palada bu arkadaş ortamını daha da neşelendirmek için bir video çektik. Bu videoyu yazının sonundaki QR koddan izleyebilirsiniz. Gerçekten herkes için çok eğlenceli ve unutulmaz bir anı oldu. Turnuvada fark ettim ki okulumuz hakkında diğer okuldaki öğrencilerin ya yanlış ya da eksik bilgi bulunmasıydı. Turnuva sonrası diğer okuldaki arkadaşlarımla konuştuğumda “Ben sizin okulun bahçesinin böyle olduğunu bilmiyordum, sınıflar çok güzelmiş, bina gerçekten çok kullanışlı” gibi bir çok yorum aldım. Tabi ki de okulumuzun sadece binası ya da bahçesi güzel değil, Tibrevankta arkadaşlar ve öğretmenler arasında kurulan bağ gerçekten çok özel ve bir ömür sürebilecek şekilde tabi ki bu bağların oluşması için Tibrevank ailesinin içine girmeniz gerek. Bundan sonra okulumuza ileriki senelerde gelecek arkadaşlara bu duyguları biraz daha hissettirmek isterdim. Fakat bunlar gerçekten kelimelere dökebileceğim duygular değil; siz de okulumuza gelerseniz ne demek istediğimi anlarsınız. Sonuç olarak Hayk Nişan Spor Festivali son derece sportiflik, eğlence, mutluluk, deneyim ve sosyalleşme yanı ağır basan bir festival oldu. Umarım ileriki senelerde organizasyon daha da büyür ve ortaya daha da güzel bir festival ortaya çıkar.

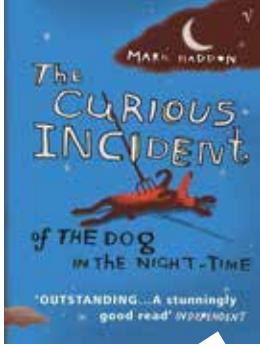
Aras Özkaya

11/A

Lütfen yazıyı okuduktan sonra izleyiniz.

The Curious Incident of the Dog in the Nighttime

Have you read this book? The Curious Incident of the Dog in the Night Time is a murder novel written by Mark Haddon. I really enjoyed this book and I thought it was extremely interesting, but tragic at the same time. But, if you haven't, maybe I will be able to just rouse your curiosity enough to make you want to read this intriguing book. Here are the reviews of the book's characters, main points, and setting, by me and my classmates of 10A.

Encil Amuroğlu

Father

"The Curious Incident of the Dog in the Night-Time" by Mark Haddon is a gripping murder mystery that unfolds through the eyes of Christopher Boone, a fifteen-year-old boy with Asperger's syndrome. The book gives insight into Christopher's way of thinking and the challenges he faces due to his condition, as he begins to unravel the mystery surrounding the murder of his neighbor's dog, Wellington. **Elin Alkanlı**

Ed Boone, Christopher's father in "The Curious Incident of the Dog in the Night-Time," masterfully shows us the difficult balance between love and annoyance that results from having a child with special needs. Ed Boone, a middle-aged boiler engineer, is faced with the difficult task of raising his disabled son Christopher on his own following the split with his wife. His approach to parenting alternates between warmth and frustration, expressing both his love for his son and the difficulties he faces in understanding Christopher's special demands. Ed is not perfect, but his protective nature comes through when he tries to keep Christopher safe from the complexity of the outside world, even if it means keeping certain unpleasant facts about his mother's absence from him. **Ed** experiences a major change throughout the book, facing his own personal issues and pursuing forgiveness. He has the ability to speak with Christopher more honestly, admitting his own faults as a parent and working to close the distance between them. A complex and realistic character, Ed Boone brings complexity to the story and explains the complicated nature of family dynamics under difficulty. **Daniel Sivacioğlu**

Shiobhan

Siobhan, Christopher's instructor, understands his unique needs and strengths better than any other adult in his life. She teaches him acceptable social interaction and values his brilliance, guiding him through challenging circumstances and relying on her assistance while writing a mystery thriller. Siobhan's specificity and expertise in caring for children with special needs contrast with Christopher's tumultuous relationship with his parents.

Christopher

Mother

Mom (Judy Boone): Christopher's mother, Judy, plays a significant role in the story, although much of her character is revealed indirectly through Christopher's observations and memories. She is portrayed as caring and loving towards Christopher, but also struggling with her own challenges, particularly in dealing with Christopher's condition and her strained relationship with her husband. Her absence from Christopher's life for a period of time serves as a major plot point and contributes to Christopher's emotional turmoil. In my opinion, Judy Boone's character in "The Curious Incident of the Dog in the Night-Time" not only adds depth but also serves as a crucial lens through which to explore the complexities of familial relationships. Her portrayal as a caring yet flawed mother underscores the delicate balance parents face when raising a child with special needs. While her love for Christopher is evident, her struggles with coping mechanisms and personal challenges highlight the nuanced reality of parenting under such circumstances. **Edvin Mikailoğlu**

Mr & Mrs Sheers

Mrs Sheers is the Boones' neighbor, whose dog Wellington, is murdered with a garden fork. Husband of Mrs. Sheers. His mysterious nature leads Christopher to investigate him as a possible suspect in Wellington's murder. **Katya Mentese**

Mrs Alexander

Mrs. Alexander shows a great deal of kindness toward Christopher and is undeterred by his disability. **Katya Mentese**

Christopher's meticulous attention to detail and adherence to routines are highlighted in both texts, showcasing his idiosyncrasies and the ways in which he navigates his world. I believe that the investigation not only leads him to reveal the truth about Wellington's death but also reveals hidden secrets about his own family, including the disappearance of his mother and the complexities of his relationship with his father.

I think the book touches upon the emotional depth of the story, blending moments of humor with heart-wrenching disclosures about love, loss, and the sophistication of human relationships.

Christopher's father emerges as a central figure in both narratives, portrayed with empathy and understanding as he grapples with his own flaws and the challenges of caring for a son with special needs.

I recommend the book to older readers, acknowledging its mature themes and occasional use of strong language, while also highlighting its accessibility and emotional resonance.

Overall, "The Curious Incident of the Dog in the Night-Time" is a poignant and thought-provoking novel that captivates readers with its blend of mystery, humor, and heartbreak. The book tells the story from Christopher's eyes, the writer offers a unique perspective on the world, inviting readers to reconsider their understanding of truth, trust, and the power of human connection.

Eln Alkanli

Mrs Alexander: Mrs. Alexander is a neighbor of the Boones, who accidentally reveals to Christopher his mother had an affair with Mr. Shears. In my view, she is compassionate toward his differences rather than judging him for them. Though something of a nosey neighbor, Mrs. Alexander tries to do the right thing and sends Christopher back to his father to work out their problems rather than trying to get personally involved.

Mrs Shears: The way I see it, Mrs Shears and Mr. Boone's relationship is unclear. At the least, she was sympathetic toward Mr. Boone and helped him with household chores. However, despite helping take care of Christopher after his mother leaves, Mrs. Shears is easily able to walk away from Mr. Boone. Yet at the end of the novel she has the chance to press charges against Mr. Boone for Wellington's murder and she doesn't, perhaps demonstrating a streak of compassion or kindness that rounds her out as a complex character.

Mr. Shears: Mr. Shears once worked at a bank in town but moved to London rather suddenly a couple of years ago, leaving Mrs. Shears behind. I strongly believe that Mr Shears is a person who is quite irresponsible because he has left with Christopher's mother, making both families suffer. He does not fully understand the level of Christopher's condition

Katya Montese

Ed Boone, Christopher's father, experiences a major change throughout the book, facing his own personal issues and pursuing forgiveness. He has the ability to speak with Christopher more honestly, admitting his own faults as a parent and working to close the distance between them. A complex and realistic character, Ed Boone brings complexity to the story and explains the complicated nature of family dynamics under difficulty.

Daniel Swacioğlu

Siobhan: Christopher's parents' lack of success with Christopher reflects systemic barriers, such as financial constraints and a lack of specialized training, rather than inherent character flaws.

Siobhan's role in Christopher's life emphasizes the importance of tailored support in fostering trust and improving behavior. Her expertise and patience contrast starkly with the struggles Christopher faces with his parents, highlighting the significance of specialized training and resources in nurturing children with special needs. This portrayal challenges societal norms surrounding parenting and education, emphasizing the need for more comprehensive support systems for individuals like Christopher.

In conclusion, Siobhan's role transcends that of a mere instructor; she embodies understanding, compassion, and expertise in Christopher's life. Her ability to navigate his complexities with patience and insight enriches his journey and challenges societal norms surrounding parenting and education. *Lorin Yelegen*

HOW SPORTIVE ARE YOU?

As you all know, doing exercise is very important for our health because it is good for our physical and mental health.

Take this quiz and find out how much addicted you are to exercising? After reading your results you can reorganize your gym program.

1. What are your fitness goals?

- a. To enjoy
- b. Improve my muscles and change the shape of my body.
- c. Relieve stress and improve my mental health.

2. How much Money can you spend for fitness in a month?

- a. As little as possible
- b. 25% of my income
- c. 40% of my income

3. How much time do you exercise in a week?

- a. 2-3 hours
- b. 4-5 hours
- c. In all my free time

4. When do you stop exercising?

- a. When I am bored and not motivated.
- b. When I injured myself.
- c. If I don't have any free time.

5. Do you prefer exercising alone or with a personal trainer?

- a. On my own.
- b. If I have any questions, I want a personal trainer.
- c. Always

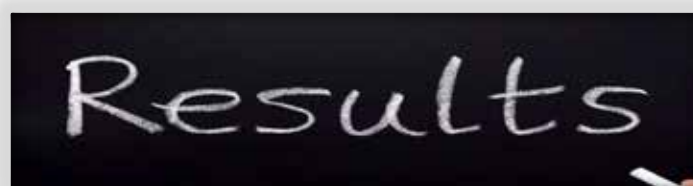

6. How social are you? (Point yourself)

- a. 1-3
- b. 4-7
- c. 8-10

7. How competitive are you?

- a. I am not.
- b. Depends on the competition
- c. I need to win

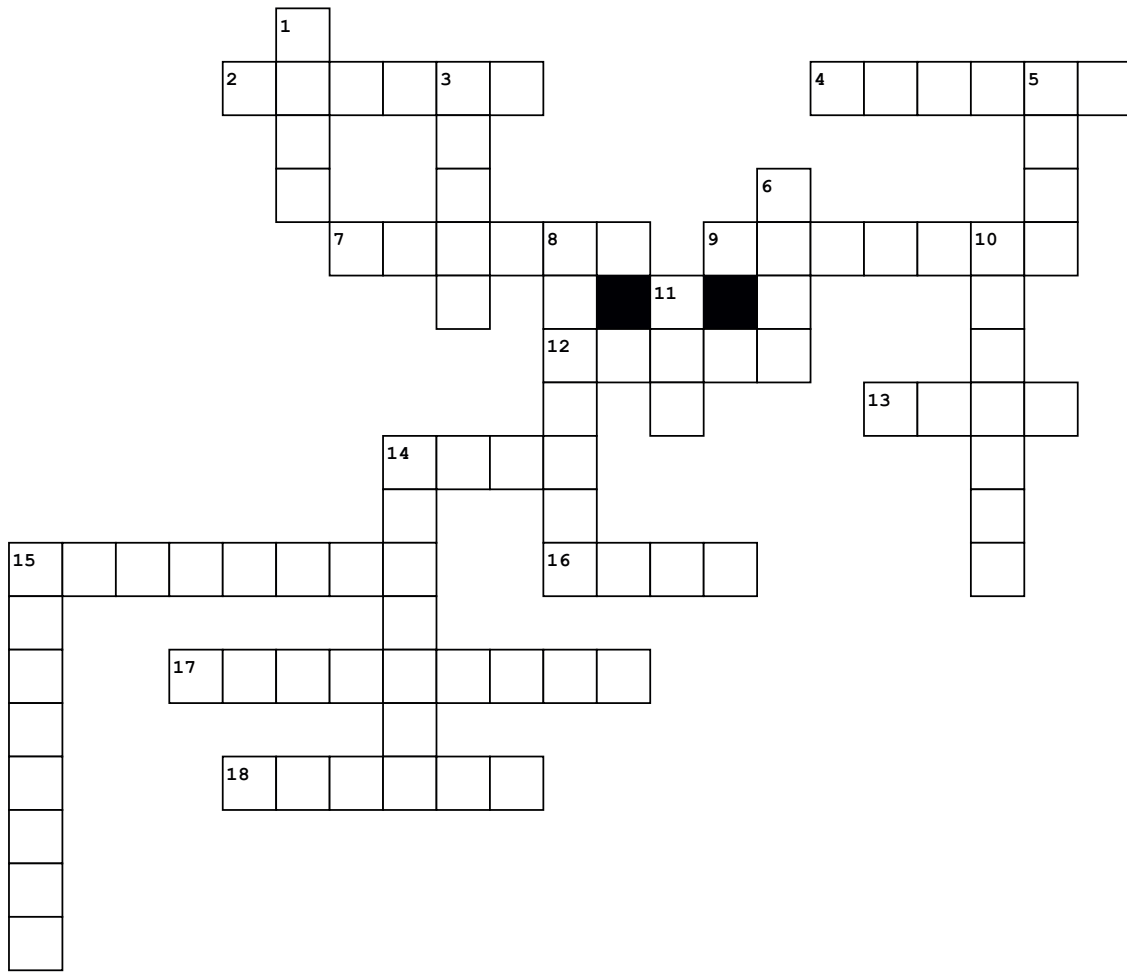

Mostly A: You should exercise regularly. Outdoor training will motivate you. So you can try running, walking, cycling etc.

Mostly B: You don't know what to do about sports and exercising. You need some guidance. You should try new type of sports and new versions of exercise because they are keys in order to succeed in long terms.

Mostly C: Congratulations! You are a gym addict. Exercising is very important for your health but try to balance your social life and gym.

SHT Crossword 2

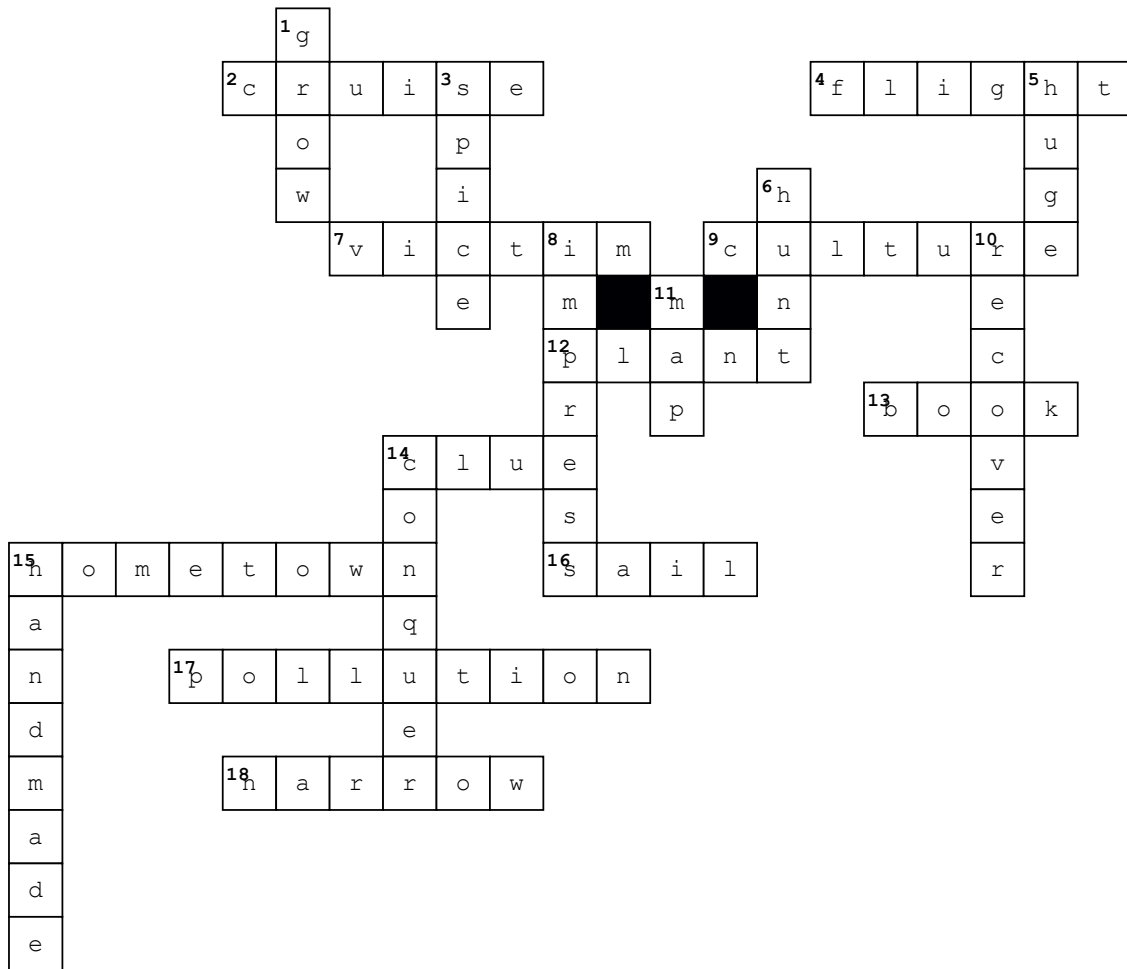
Across

2. a holiday which is mostly spend travelling on a large and luxurious ship
4. A journey on an aeroplane
7. somebody who suffers death, injury or loss
9. the beliefs, arts, philosophy, etc. that define a civilisation
12. a living thing with leaves and roots which grows in earth
13. to make a reservation
14. a piece of information that helps you solve a crime
15. the town that one comes from
16. to travel in a boat that is pushed by the wind
17. damage caused to water, air etc.by harmful substances or waste
18. not wide

Down

1. to develop and become bigger or taller as time passes
3. an aromatic substance used in cooking
5. enormous
6. to chase an animal in order to kill it
8. to make somebody admire you
10. to become well again after an illness
11. a picture that shows where countries or roads are
14. to take complete control of an area
15. made using the hands instead of machine.

SHT Crossword 2

Across

2. a holiday which is mostly spend travelling on a large and luxurious ship
4. A journey on an aeroplane
7. somebody who suffers death, injury or loss
9. the beliefs, arts, philosophy, etc. that define a civilisation
12. a living thing with leaves and roots which grows in earth
13. to make a reservation
14. a piece of information that helps you solve a crime
15. the town that one comes from
16. to travel in a boat that is pushed by the wind
17. damage caused to water, air etc.by harmful substances or waste
18. not wide

Down

1. to develop and become bigger or taller as time passes
3. an aromatic substance used in cooking
5. enormous
6. to chase an animal in order to kill it
8. to make somebody admire you
10. to become well again after an illness
11. a picture that shows where countries or roads are
14. to take complete control of an area
15. made using the hands instead of machine.

Ödüllerimiz

“Sanatın Matematiği” projemizde matematiğin her alanda ne kadar önemli ve tanınabilir olduğunu gösterdik. matematik ve edebiyat, matematik ve doğa, matematik ve sinema, matematik ve mühendislik, ünlü matematikçiler inceledik, sanat ve matematik arasındaki bağlantı etkinliklerle ortaya koyduk.

Projemiz ulusal kalite kriterlerine uygun görülüp ödüllendirilmiştir.

Okulumuz öğrencilerinin 2 haftalık İstanbul'a kendi gözleri ile bakma serüveni bugün sonuç buldu. 9.Sınıf öğrencimiz Lia Portakalyan Özel Getronagan Ermeni Lisesi tarafından düzenlenen 100 yıllık Liseler 12. Ara Güler fotoğraf yarışmasında 1.Oldu. Ayrıca yarışmaya katılan Arek Bedikyan, Arek Kazancıyan, Lina Nune Yardım, Alik Tavityan, Arman Bakırcıoğlu ve öğretmenimiz Tara Demircioğlu'na teşekkür ederiz. Çektikleri fotoğraflar okulumuzda sergilenmektedir.

2023 - 2024 Öğretim Döneminde Okulumuzdaki Etkinliklerden Derlemeler

GEÇMİŞİN IŞIĞI İLE GELECEĞİMİZİ AYDINLATIYORUZ

Sorbonne International Model United Nations (SMUN) konferansına 8 öğrencimizle katılım sağladık.

Bilim-Fen ve Teknoloji Kulübü
“Yağmur Suyumu Koruyorum”
projesi ile 250 proje arasından
ilk 16 arasına girerek WWF
Türkiye, Yaban Hayatı Koruma
Vakfı’nın düzenlediği Doğa
Öncüleri Gençlik Konferansı’na
katılmaya hak kazandı.

Güçlü Eğitim Kadrosu
Yenilenen Bilim Laboratuvarları
Vizyoner Eğitim Anlayışı...

Surp Haç Tibrevank Ermeni Lisesi

Selami Ali Mahallesi Ekmekçibaşı Sok. No. 7 34664 Üsküdar / İstanbul / TÜRKİYE
+90 216 341 68 77

<https://www.surphaclisesi.k12.tr>

<https://www.facebook.com/OzelSurpHacErmeniLisesi>

<https://twitter.com/Tibrevank>

<https://www.instagram.com/surphactibrevank>

<https://www.youtube.com/user/surphactibrevank>

Künye

Bu yayın sadece alıcının kullanımı içindir. Ticari değildir, para ile satılamaz.
Bütün bölümleri Surp Haç Ermeni Lisesi'ne aittir.

Tekrar basımı, kısmi dahi olsa şekillerinin kopyalanması veya çizilmesi ve tasarımının kopyalanması yasaktır.

MAYIS 2024 Her hakkı mahfuzdur.